KELEIVIS
Prenumerata:
Amerikoje ir užsieniuose
metams $5.00
pusei metų $2.50
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS
Lithuanian Weekly
Published in So. Boston, Mass.
Since February 9, 1905
Address:
KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

NR. 45 SO. BOSTON, MASS., 1968 LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METŲ LAPKRIČIO - NOVEMBE R 6 64 - TIEJI METAI
"Keleivio" telefonas AN 8-3071 Second-class postage paid at Boston, Massachusetts Atskiro numerio kaina 12 centų

Prezidentas Johnson sustabdė Š. Vietnamo bombardavimą

Prez. Johnson sustabdė Š. Vietnamo bombardavimą. Lapkričio 6 d. pasitarimuose Paryžiuje jau turi dalyvauti komunistų "Laisvės fronto" ir Pietų Vietnamo atstovai. P. Vietname kovos nesustabdomos.

Prez. Lyndon Johnson, paskelbęs, kad sustabdąs Š. Vietnamo bombardavimą.

Jau seniai buvo spėliojama, kad dar prieš rinkimus gali būti sustabdytas Šiaurės Vietnamo bombardavimas. Mat, komunistai vis kartoja, kad kol nebus sustabdytas Šiaurės Vietnamo bombardavimas, tol negali būti pradėta kalba apie karo paliaubas ir taiką. O iš antros pusės, manoma, kad toks JAV prezidento žygis prieš rinkimus gali padėti laimėti demokratų kandidatui Humphrey.

Kokie tie motyvai bebūtų, bet spalio 31 d. prez. Johnson įsakė sustabdyti Š. Vietnamo bombardavimą.

Abi šalys sutiko, kad pasitarimuose Paryžiuje jau lapkričio 6 d. posėdy gali dalyvauti komunistų "Liaudies fronto" ir Pietų Vietnamo vyriausybės atstovai. Liaudies frontas jau sutiko ir savo atstove paskyrė 41 metų amžiaus moterį Nguyen Thi Binh. Pietų Vietnamo vyriausybė kol kas nedavė sutikimo dalyvauti.

JAV-bės, sutikdamos prie derybų stalo prileisti ir Liaudies fronto atstovus, pareiškė, kad tai nėra jo pripažinimas Pietų Vietnamui atstovauti, kaip tos teisės Šiaurės Vietnamas nepripažįsta Saigono vyriausybei. Tos atstovybės laikomos Š. Vietnamo ir JAV delegacijų dalimis.

Pranešdamas kraštui apie bombardavimo sustabdymą, prezidentas įspėjo, kad Š. Vietnamas gali savo veiksmų nesumažinti ir kad tokiam atvejui esama pasiruošta.

Dabar bus matyti, ar komunistai tikrai nori taikos. Jeigu jie ir toliau puls per demilitarizuotą zoną, apšaudys miestus, žodžiu, tęs karo veiksmus, kaip iki šiol, tai bus aišku, kad jie taikos nenori. Tada ir didžiausiem JAV "taikos balandžiam" bus aiškūs komunistų grobuoniški tikslai, ir JAV žinos, kas reikia daryti.

Bet ir pradėjus kalbas apie paliaubas ar taiką, tos taikos dar greitai negalima laukti. Tai įspėjo ir prezidentas Johnson savo kalboj tautai. Daugiausia bus laimėta, jei bus susitarta dėl karo veiksmų sumažinimo ar šiokių tokių paliaubų. Bet visa tai pareis nuo komunistų: jeigu jie tikrai norės garbingos taikos, tai ją galės turėti gana greitai, o jei vistiekd stengsis savo kruviną letena uždėti visam P. Vietnamui, tai kraujas dar ilgai liesis.

Latviai pagerbs Lodge

Lapkričio 9 d. 12 val. Mt. Auburn kapinėse latviai iškilmingai padės vainiką čia prieš 44 metus palaidotam sen. Henry Cabot Lodge, dabartinio JAV ambasadoriaus Vokietijoje seneliui pagerbti.

Tuo latviai nori prisiminti velionį Lodge, kuris 1918 m. gruodžio 3 d., anuomet būdamas JAV senato užsienių reikalų komiteto pirmininku, įnešė rezoliuciją, reikalaujančią pripažinti Latvijos, Lietuvos ir Estijos valstybes.

Kaip tik tuo metu, kada Lodge įnešė tą rezoliuciją, Latvijos jaunimas, daugumoje blogai ginkluotas ir aprengtas, didvyriškai grūmėsi su rusais ir vokiečiais, kurie tuo metu buvo puolę Latvijos teritoriją.

Latvija nepriklausoma pasiskelbė 1918 m. lapkričio 18 dieną.

Nobelio premijos 79 amerikiečiams

Iki šiol Nobelio premiją yra gavę 263 mokslininkai, iš jų 79 amerikiečiai. Iš tų amerikiečių apie 40% yra Harvardo, Columbijos ir Kalifornijos universitetų profesoriai. Ir šiandien Kalifornijos universitete dirba 9, Harvardo univ. — 8, Stanfordo — 5, Columbijos — 2 Nobelio laureatai.

Tą premiją yra gavę Britanijos 47 mokslininkai, Vokietijos — 46, Prancūzijos —20, Sovietų Sąjungos— 9.

Berkeley universiteto (Kalifornijoje) tarnautojai rankioja tai, ko riaušininkai studentai nesunaikino, panaudodami užtvaroms nuo policijos apsiginti. Riaušininkai reikalavo kredituoti paskaitas, kurias skaitė pačių karingųjų negrų organizacijos Black Panther vadas.

Neteisybė! — sako čekai

Maskva išleido "Baltąją knygą", kurioje yra labai daug juodo melo, nes teisinamas sovietų įsiveržimas į Čekoslovakiją. Prahos televizijos programoje buvo skirta ištisa valandą "teismui", kuris turėjo išsklaidyti toje knygoje ir aplamai skleidžiamus Maskvos melus okupacijai pateisinti.

Keturi stoties direktoriai vienas po kito paskelbė iš minėtos knygos kaltinimus Čekoslovakijai ir pakvietė liudininkus pasakyti, ar ten parašyta teisybė.

— Neteisybė, — atsakė fabriko darbininkas, — kad mūsų fabrike yra susispietusios kontrrevoliucinės jėgos.

— Neteisybė, — tarė Jaunimo fronto redaktorius, — kad mano laikraštis dar prieš rusų įsiveržimą ragino uždaryti komunistų partiją.

— Neteisybė, — tarė ir pulk. Gavliček, — kad mano paruoštame komunistų partijos statute nesiremiama Markso-Lenino idėjomis ir principais.

— Neteisybė, — sakė įžymus ekonomistas Seluckij, —kad naujoji Čekoslovakijos vyriausybė vykdė ūkio reformas, nukreiptas prieš kitas komunistines valstybes.

Žodžiu visi apnuogino ir išaiškinę atmetė visus Maskvos išgalvotus kaltinimus savo imperialistiniam žygiui pateisinti.

Šitas televizijos mostas pažeidžia susitarimą, pagal kurį neleidžiama Sovietų Sąjungos kritikuoti. Kol kas ir spauda dar atvirai rašo. Žodžiu, čekai dar nenori kniubšti pulti prieš rusų batą, ir Maskva mato, kad su čekais sunkiau susidoroti, negu su vengrais 1956 metais.

Milionas dolerių už atsiminimus

Jau kelios leidyklos mėgina gauti sutikimą išleisti prez. Johnsono atsiminimus, kuriuos jis žada parašyti baigęs eiti prezidento pareigas.

Jau siūloma milionas dolerių avanso, bet statoma sąlyga, kad pirmasis tomas būtų skirtas svarbiausiems įvykiams prezidentavimo metu: apsisprendimas bombarduoti Š. Vietnamą, kariuomenės į P. Vietnamą pasiuntimas, atsisakymas statyti savo kandidatūrą į prezidentus, derybos su Š. Vietnamu bombardavimo sustabdymo reikalu ir pan.

Prezidentas dar neapsisprendė, kam savo būsimus atsiminimus parduoti.

Uždraudė imti Vakarų paskolą

Maskva uždraudė Čekoslovakijai imti paskolą iš Vakarų ir pati sutiko duoti 300 mil. dol. paskolą su sąlyga, jeigu ji bus panaudota sunkiajai pramonei plėsti, kurios žymi dalis skiriama išvežti į Sovietų Sąjungą.

Surado paskendusį laivą

Gegužės 21 d. nuskendo JAV povandeninis laivas Scorpion, kuriame buvo 99 įgulos nariai. Visaip ieškota jo nuskendimo vietos, bet tik šiomis dienomis jis surastas 400 mylių į pietvakarius nuo Azorų salų.

Laivas guli giliau nei 10,000 pėdų. Tokioj gilumoj vandens spaudimas yra 4,400 svarų į kvadratinį colį, kai tuo tarpu vandens paviršiuje tik 14.7 svarų į kv. colį. Todėl ką nors išgelbėti iš to laivo likučių dar nėra priemonių.

Kodėl tas laivas nuskendo, iki šiol dar neišaiškinta.

Italijoje keis konkordatą

Mussolinio laikais Italija pasirašė sutartį (konkordatą) su Vatikanu. Juo yra pasižadėta neįvesti civilinės metrikacijos, draudžiamos skyrybos. Parlamento kairysis sparnas jau seniai siūlo išleisti skyrybų įstatymą. Jam pritariančių yra ir katalikų tarpe.

Katalikų bažnyčia tuo tarpu tebėra priešinga skyryboms.

Tai jau antras konfliktas su Vatikanu. Pirmasis buvo mokesčių klausimas. Vyriausybė pareikalavo mokėti mokesčius už Vatikano turimų akcijų dividentus. Tų mokesčiu priklauso milionai dolerių. Vatikanas ilgai spyrėsi, bet pagaliau sutiko mokėti.

LeMay neteko $50 tūkstančių algos

Gen. LeMay, kuris kandidatavo i viceprezidentus, atleistas iš tarnybos Networks Electronic bendrovėje už tai, kad jis sutiko susidėti su Wallace ir tuo būdu pakenkė bendrovei — jos akcijos dėl to labai nukrito.

Gen. LeMay gaudavo 50,000 dol. metinės algos.

Ir čia sustreikavo mokytojai

Didelė dauguma Hartfordo, Conn., mokytojų, nepaisydami teismo draudimo, sustreikavo lapkričio 1 d. Mokytojai reikalauja ne tiktai pakelti algas, bet taip pat sumažinti klasėse mokinių skaičių ir pagerinti kitas darbo sąlygas.

Apie 300,000 Čekoslovakijos čigonų priėmė prieš rusus nukreiptas rezoliucijas

Lietuvos žydai skundžiasi, nori bėgti į Izsraelį

Žydų skundas A. Sniečkui. Jie esą visaip skriaudžiami. Norėtų išvykti į Izraelį.

Į JAV spaudą pateko 26 Lietuvos žydų skundas, įteiktas Lietuvos komunistų vadui Antanui Sniečkui. Jame skundžiamasi, kad žydai Lietuvoje esą nepageidaujami, kad jie skriaudžiami visaip švietimo srityje, unijose, tarnybose, net komunistų partijoje. Todėl beveik visi žydai, kurių dabar Lietuvoje esą 25,000, norėtų apleisti Lietuvą ir vykti į Izraelį, jeigu jiems tai padaryti būtų leista.

Tame skunde pasakyta, kad žydų padėtis Lietuvoje vis dėlto geresnė, negu kitose Sovietijos dalyse. Ypač sunki padėtis esanti Ukrainoje.

Tą Lietuvos žydų skundą spaudos konferencijoj New Yorke paskelbė Kalifornijos universiteto prof. Nathanas Glazeris.

Vėl žada lipdyti Kominformą

Po Pirmojo pasaulinio karo buvo įkurtas komunistų internacionalas — Kominternas, kuris valdė viso pasaulio komunistus. 1947 metais jis buvo pakeistas Kominformu, kuris dingo su "asmenybės kulto" pasmerkimu 1956 metais.

Dabar Rytų Vokietijos komunistų vadas Ulbricht siūlo vėl sudaryti centrinį organą, be kurio įvairūs skilimai ir toliau silpnins komunistinį sąjūdį. Tam pritaria ir įžymus Sovietijos komunistas M. Suslovas, seniau daug veikęs Kominforme.

Naujo centro branduolį siūloma sudaryti iš Sovietų Sąjungos, Lenkijos, Bulgarijos, Rytų Vokietijos ir Vengrijos, taigi tik iš Maskvos gengės komunistų. Tas sąjūdis būtų visiškai paklusnus Maskvai ir tik tos partijos būtų laikomos tikromis "marksizmo-leninizmo" partijomis, o kitos, kurios atsisakytų prisidėti, būtų laikomos "revizionistinėmis".

Numetė 2 mil. tonų bombų

Iki Š. Vietnamo bombardavimo sustabdymo Vietname bombų numesta daugiau negu 2 milionai tonų, tai yra daugiau, negu Antrojo pasaulinio karo metu.

Vykdydamos tuos bombardavimus JAV-bės neteko 915 lėktuvų.

Nuvertė Kinijos prezidentą

Jau seniai eina kova tarp Kinijos komunistų vado Mao Tse-tungo ir prezidento Liu Shao-chi, taip pat seno komunistu veikėjo. Pagaliau Mao Tse-tungui pavyko gauti partijos centro komitete pritarimą pašalinti Liu iš prezidento pareigų.

Prezidentas pripažintas išsigimėliu, išdaviku ir kapitalistų tarnu. Aišku, kad pagal komunistų tikėjimą tokiam turi būti padarytas galas...

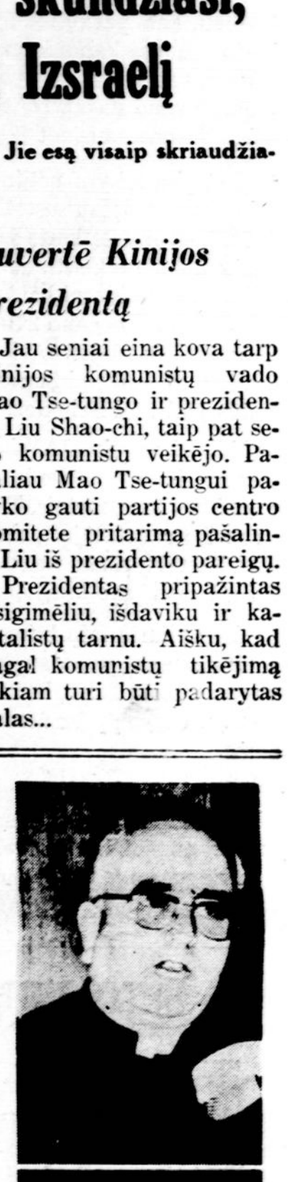

Viršuje aukštas Vatikano dvasiškis, Fausto Vallainc, sako netikįs kardinolo Cushingo (apačioj) pareiškimu, kad Jacqueline Kennedy galėjusi tekėti už to, už kurio ji norinti.

Kelionių agentų kongresas Puerto Ricoj šitą mergaitę pripažino tinkamiausia būti ramybės ir taikos atstove.

Rinkimų spėliojimai ir galimybės

Šie žodžiai rašomi, kai brangiausias istorijoj rinkiminis vajus (Nixono rinkimų išlaidos vertinamos $20 mil., Humphrey — $10 mil., Wallace — $6 mil. ir t.) jau prie pat galo, kai kandidatai ant rinkimų svarstyklių meta paskutinius šūkius ir pažadus. Iki paskutinių dienų įvairūs "šiaudiniai" rinkimai ir apklausinėjimai (Polls) rodė, kad varžybose į Baltuosius Rūmus priešaky eina Nixonas, bet kad atstumas tarp Nixono ir Humphrey vis mažėja. Gallup spalio 28 d. duomenimis tas skirtumas tebuvo tik 3%. Kadangi jau kuris laikas tas atstumas vis mažėjo tai yra spėjančių, kad iki rinkimų dienos Humphrey galės pralenkti Nixoną ir būti išrinktas prezidentu. Čia reikia pastebėti, kad paskutiniuoju metu Humphrey remti pažadėjo ir buvęs kandidatas į prezidentus sen. McCarthy, spėjama, kad Humphrey padės ir paskelbtas Š. Vietnamo bombardavimo sustabdymas. Pirmadienio laikraščiai jau skelbia Nixoną gausiant 42%, Humphrey 40% visų balsų.

Bet visa tai yra netikri dalykai, vis spėliojimai, dėl kurių neverta ilgiau sustoti, nes lapkričio 5 d. viskas paaiškės. Mes praeitą kartą jau minėjome, kad gali visi apskaičiavimai pasikeisti, jeigu pačių dešiniųjų atstovas Wallace gaus didesnį balsų skaičių. Tada nei Nixon, nei Humphrey gali negauti 270 elektorių balsų, ir prezidentą rinktų atstovų rūmai, o viceprezidentą — senatas. Tada gali atsitikti, kad rinkimuose net mažiau balsų gavęs kandidatas gali būti išrinktas.

Iki šiol per visą JAV istorijos metą tik du kartu kongresas terinko prezidentą ir viceprezidentą. Pirmą kartą tai atsitiko 1801 metais. Tada nei Thomas Jefferson, nei Aaron Burr neturėjo pakankamo elektorių balsų skaičiaus. Atstovų rūmai net per 6 dienas balsavo 37 kartus, kol Jefferson gavo daugumą ir buvo išrinktas prezidentu.

Antrą kartą taip buvo 1824 m. Tada Andrew Jackson rinkimuose gavo daugiau už kitus balsų, daugiau turėjo ir elektorių balsų, bet ne jų daugumą, ir po ilgo tampymosi ir derybų prezidentu buvo išrinktas John Quincy Adams.

Manykime, kad dabar taip neatsitiks, kad žymi balsuotojų dauguma balsuos sąmoningai ir pasirinks kandidatu tokį asmenį, kuris sugebės JAV politiką vairuoti plačiu pažangos keliu, kuris mokės ne tik spręsti šios dienos keliamus klausimus, bet numatys ir tolimesnę ateitį.

IŠ TOLIMŲJŲ HAWAJŲ

"Rimbo" laiškas

Bostone ir jo apylinkėje nuo senų laikų gerai žinomas Kazimieras Paulauskas, dabar gyvenąs Centereach, N.Y., ir ten žinomas kaip Charles J. Paul, gi Brooklyne jį visi vadina Rimbu, kadangi prieš 30 ar daugiau metų tas pats mūsų tautietis Kazimieras gyveno, rašė, redagavo ir leido satyros žurnalą "Rimbą".

Tas žurnalas tikrai buvo kadais giliai įleidęs šaknis, jeigu dar ir šiandien daug brooklyniečių jo redaktorių vadina Rimbu.

Keleivio rugsėjo 25 d. (rašant šiuos žodžius spalio 19 d., to "K"" dar čia negavome), matyti, buvo išspausdintas mūsų atviras laiškas LDD 7 kp. Kazimieras, perskaitęs tą Keleivį, mums rašo ilgoką laišką, kuris, manau, bus įdomus visiems Keleivio skaitytojams. Taigi Kazimieras Paulauskas, Charles Paul arba Rimbas — senu posakiu tariant,— trys asabos viename kūne, rašo:

Sveikinam mielus sukaktuvininkus!

"Žemaičių posakis sako: Geriau vėliau, negu niekad. Tad, kad ir pavėlavęs, sveikinu Jus 55 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių proga, linkėdamas: Būkite sveiki, tvirti, visų pagirti, linksmi ir laimingi!

"Man prisimena dar caro laikais girdėtas rusų išsitarimas: "Durak rodilsia, durak bil, durak žil, durak i umrioš". Panašiai ir man. Su A. Jenkinsu nepamenamą skaičių pasimatymų turėjau Bostone ir Brooklyne. Besikalbant daug valandų praleista ir nevienas stiklelis išgertas, bet vedybų data niekad nebuvo prisiminta ir taip liko nežinoma.

"Vedybų sukaktis yra didelės reikšmės įvykis. Kasdieninėje spaudoje matome rašant apie nesantaiką ir net tragiškus įvykius šeimose; apie vienų nuo kitų pabėgimus ir atsiskyrimus, todėl vedusi pora, kuri mini bendro gyvenimo ilgų metų sukaktį, yra labai gerbtina.

Ši garbė priklauso vyrui, bet dar daugiau moteriai už jos didelį kantrumą. Štai vyrai, iš kasdieninių pareigų grįždami į namus, dažnai užsuka dar kur nors stiklelio išmesti. Kadangi prie stiklelio atsiranda ir daug visokių kalbų, tai ir užtrunkama nejučiomis valandą ar daugiau. Žmona, pagaminusi vakarienę, susirūpinusi laukia. Pavėluotai parėjęs vyras teisinasi, kad suvėlavęs tarnyboje ar kelionėje buves sutrukdytas. Žmona, išklausiusi jo aiškinimų, jaudindamosi ji ramina, ragindama toki "nemalonumą" pamiršti. Ir taip, aš manau, kad kiekvienas vyras, minėdamas ilgesnio gyvenimo sukakti, savo žmonai galėtų prisipažinti, kad yra jai nors ir nedaug pamelaves. Aš neturiu minty je, kad ir Jenkins buvo melagis. (Kiekvienas pagal savo būdą klaidingai sprendžia ir apie kitus. -A.J.).

"Šiais metais New Yorkas nė vienos dienos neturėjo be streiko. Streikavo net ir tie, kurie gauna daugiau nei $3.00 už valandą ir dar reikalavo geresnių darbo ir gyvenimo sąlygų. Dabar vyksta net trys streikai: mokytojų, ugniagesių ir miesto valytojų. Po kiekvieno laimėto streiko miesto išlaidos pakyla dešimtimis milionų doleriu. Iš kur jų galima gauti, nes jau ir dabar federalinės valdžios, taip pat valstijos ir miesto mokesčiais taip viskas apkrauta, kad daug gventojų negali sudurti galo su galais.

"Dabar New Yorke varginiausi yra siuvėjai. Drabužių ir pragyvenimo kainos žymiai padidėjo, bet siuvėjų uždarbiai tebėra tokie pat, kokius palikai. Niekas nesirūpina jų reikalais. Siuvyklos ir krautuvės pelnosi iš siuvėjų skriaudų. Siuvėjams būtinai reikalingas Jenkins. (Dėkoju. Bet kai tik jis ten pasirodys, tai ir vėl bus streikas, ir jau bus ketvirtas, ir vėl kaikas rūgos, kad dėl streiku tik pragyvenimas labiau brangsta. Gi iš tikruju pragyvenimas kyla ne dėl streikų, bet dėl išnaudotojų gobšumo ir nežemišku pelnų. A.J.)

"Noriu kaip ir pasiskusti, kad man nesiseka daržininkauti. Savo darže mėginau užsiauginti kornų, tameičių ir agurku. Bet kada derlius pradeda augti, tai naktimis iš girios atėję gyvūnai jį nuvalgo ir man nepalieka nei paragauti. Turiu ir šermukšnio medį, būna pilnas uogų, bet tie sparnuoti 'zlidukai', atskridę iš miško, nuskabo ligi vieno bumburuko. Tiesą sakius, už tai ir nepykstu, nes alkanu penėjimas yra mielaširdingas darbas. O sau daržoviu gaunu krautuvėje, ir visi būname pasisotine ir patenkinti.

"Mūsu apylinkėje nuo birželio pradžios iki rugsėjo pabaigos dienomis temperatūra siekė 90, o naktimis virš 70. Dabar jau pradeda atšalti ir medžiu lapai gelsta. Aišku, artinasi žiemužė su šalčiu ir sniegu, ko Havajuose jūs neturite ir nematote, o mums net pečius skauda prasikasant iš namu išėjimus. Kada jūs Pacifiko vandenyne maudysitės, tai mes čia nuo šalčio drebėsime.

"Tau žinomi buve ir esą draugai kolkas dar kruta, ir apie juos nieko naujo pranešti neturiu. Aš irgi su savo šeima kolkas krutame.
—C. J. Paul."

A. Jenkins

VENECUELOJ PASKELBĖ VLIKO MEMORANDUMĄ

Valencijoj (Venecueloj) leidžiamas dienraštis El Regional paskelbė Lietuvos Diplomatijos Šefo S. Lozoraičio ir Vliko pirmininko dr. Valiūno pasirašytą laišką, kuris buvo pridėtas prie Venecuelos vyriausybei įteikto memorandumo, parengto ryšium su Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų sukaktimi. (Toks memorandumas yra įteiktas ir eilei kitų vyriausybių). Laiške yra memorandumo bei praėjusių metų Washingtono konferencijos paskelbto manifesto pareiškimų santrauka. Laikraštyje laiškas paskelbtas su stambia antrašte: "Manifestas, kreipiamas į laisvąjį pasaulį."

Memorandumo įteikimu ir paskelbimu rūpinosi Vliko atstovybė Venecueloje.

(E)

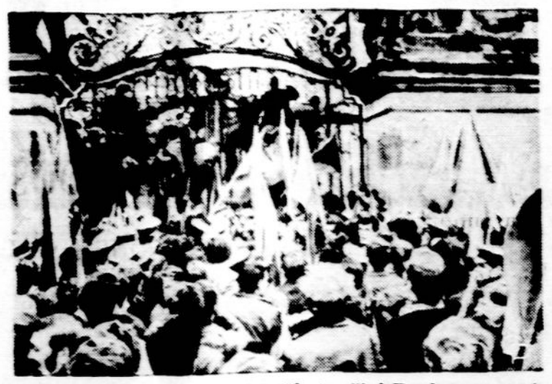

"Rusai, eikite namo!" šaukė tūkstančiai Prahos gyventojų, minėdami Čekoslovakijos nepriklausomybės 50 metų sukaktį.

MES IŠVIJOM HITLERĮ, IŠVYSIM IR BREŽNEVĄ

Taip šaukė Čekoslovakijos sostinėje tūkstančiai žmonių, minėdami Čekoslovakijos 50 metų nepriklausomybės sukaktį.

Tos dienos demonstracija buvo tikras iššūkis okupantams. Demonstracija tęsėsi nuo ankstaus ryto iki vėlaus vakaro. Demonstrantai šūkavo rusams: "Važiuokite namo", "Mes norime taikos", "Jūs turite tankus, bet teisybė mūsų pusėje", "Mes išvijome Hitlerį, toks pat likimas laukia ir Brežnevo".

Kai pro demonstrantus pravažiavo kelios sovietų mašinos, čekai spiaudė ant jų ir šaukė: "Mes išvysime sovietinius žmogžudžius iš Prahos!"

Daugumą demonstrantų sudarė jaunimas, visi rankose nešėsi tautines vėliavėles. Kai prie valstybinio teatro balkone pasirodė Dubček ir kiti vadai, demonstrantai šaukė: "Lai gyvuoja Dubček! Šalin Brežnevą!"

Demonstracija baigėsi be jokio incidento. Kaip Maskva į tai atsilieps, dar pamatysime, o dabar matome, kad čekai dar vieningai kovoja dėl savo laisvės. Sėkmės jiems!

SENAS KOMUNISTAS APLEIDO PARTIJĄ

Vienas seniausių Sovietų Sąjungos komunistų partijos narių rašytojas Aleksej Kosterin grąžino savo partinį bilietą ir tuo būdu išėjo iš partijos, kad "galėtų išsilaisvinti iš partinės disciplinos, kuri atima teisę galvoti."

A. Kosterin į partiją įstojo 1912 metais, tada būdamas tik 16 metų. Jis buvo caro kalintas, bet dar daugiau kentėjo komunistams valdant: Stalino laikais jis 16 metų išsėdėjo koncentracijos stovykloje. Jis buvo vienas tų, kurie protestavo dėl Krymo totorių iškėlimo į Sibirą, dėl inteligentų persekiojimo, dėl Čekoslovakijos okupacijos.

Centro komitete jau buvo keliamas klausimas pašalinti Kosteriną iš partijos, bet pats Kosterinas užbėgo už akių ir savo nario bilietą grąžino.

Jis rašo, kad Sovietų Sąjungoje konstitucijoj numatytos piliečių teisės tėra popieriuje, kad visi, kurie mėgina tomis teisėmis pasinaudoti, suimami, kurie dėl to smurto protestuoja, pašalinami iš partijos, atleidžiami iš tarnybos, juos įkandin seka slaptoji policija. "Šiandien partijoj negalima gincytis, uždrausta galvoti".

KAIP ŽUVO POETAS KAZYS JAKUBĖNAS

Nekartą esame Keleivy spausdinę poeto Kazio Jakubėno eilėraščių. Esame taip pat rašę, kad jį komunistai nužudė, bet nebuvo žinoma, kaip tai buvo įvykdyta. Komunistai skelbė ir tebeskelbia, kad jis ramiausiai mirė Vilniuje.

"Į Laisvę" žurnalas (nr. 43), pasirėmęs iš Lietuvos atvykusio suteiktomis žiniomis, dabar smulkiai aprašė Kazio Jakubėno mirtį:

"Vokiečių okupacijos metais K. Jakubėnas išsislapstė Lietuvoje. Antrą kartą bolševikams atėjus į Lietuva 1944 metais, Jakubėnas išėjo iš pogrindžio ir tapo dienos didvyriu. Visur jį vedžiojo, visur ji rodė, ordinais apkabinėjo. Pradžioje jis jam rodomu dėmesiu didžiavosi. Bet tas džiaugsmas tęsėsi neilgai. Rusų teroras Lietuvoje, partizanų naikinimas, trėmimai Jakubėno entuziazmą greitai atvėsino."

"Pradžioje kalbėjo tik savo artimųjų tarpe, o vėliau savo nepasitenkinimą ėmė reikšti vis garsiau ir garsiau. Lankė aukštose vietose įsitvirtinusius savo buvusius draugus ir reikalavo sustabdyti Lietuvos ir lietuviu naikinimą. Ištikimieji draugai jį stabdė, valdžios pareigūnai grasino. Bet jautri poeto širdis karto vis labiau ir labiau..

"Saugumas apsisprendė rašytoja sunaikinti. Bet kaip? Areštuoti ir ištremti į Sibirą negalima, nes tai plačiai išgarsintas sovietų didvyris. Bet komunistai išradingi. 1950 metų sausio 7 d. 11 val. nakti, kada lauke buvo virš 30 laipsnių (Celsijaus) šalčio, enkavedistai išsivedė Jakubėną iš namų ir įsodino į laukiantį automobilį. Čia sėdėjo dar du saugumiečiai. Automobilis nuvažiavo Nemenčinės krypti mi. Už keliolikos mylių, kur nebuvo gyventojų, Jakubėna enkavedistai visai nuogai išrengė, sumušė ir paliko. Kol jėgų turėjo, jis bėgo ir šaukė pagalbos. Pasiekė dar viena gyvenviete, beldėsi, bet niekas neisileido. Tuo metu vyko baisūs rusų siautėjimai, ir žmonės buvo ibauginti. Jis bandė bėgti toliau, bet netrukus pritrūko jėgų, sukrito ir sušalo i kaulą. Mirties metrikoj irašyta, kad K. Jakubėnas mires sausio 8 d.

"Tą pačią nakti iš Jakubėno namu enkavedistai išvežė visas jo knygas ir rankraščius. Taip niekas ir nesužinos, ka poetas didžiame sielvarte buvo sukūręs".

K. Jakubėnas gimes 1908 m. sausio 28 d., taigi komunistai jį nužudė nė 42 metų neišgyvenusį.

ŽUVĘ LATVIŲ RAŠYTOJAI

Latvių spaudos draugijos vicepirmininkas žurnalistas O. Akmentiņš, gyv. Dorchestery, Mass., plačiai paskleidė latvių rašytojų ir žurnalistų, kurie komunistų jau nužudyti ar ištremti, sąrašą.

Per pirmąją okupaciją 1940-41 metais tokių būta 68, o po Antrojo pasaulinio karo — 22.

Kartu jis plačiau aprašo ir kelių rašytojų likimą. Pvz. jauna rašytoja Ilze Kalnare, ilgus metus išbuvusi vergų stovykloje, grįžo į Latviją be sveikatos. Ir čia enkavedistai ją visaip terorizavo, todėl, nebepajėgdama tokio gyvenimo pakęsti, ji šių metų rugpiūčio mėnesį nusižudė.

Latviai jau seniai yra paskelbę į Sibirą išvežtųjų prieš pat karą sąrašą. Mes iki šiol to nesame padarę.

ŠNIPAI PAVOGĖ RAKETĄ

Pasirodo, kad šnipai sugebėjo iš Nato karo stovyklos pavogti 10 pėdų raketą, ją mašinoj pervežti beveik per visą Vokietiją ir lėktuvu pasiųsti į Maskvą. Paaiškėjo ir kita panaši vagystė: taip pat į Maskvą pasiųstas labai svarbus slaptas navigacijos instrumentas.

Jau buvo rašyta, kad nusižudė vokiečių admirolas Luedke, kuris įtariamas išdavęs sovietams žinias apie JAV atominių ginklų stovyklas Europoje. Nusižudė ir žvalgybos viršininko pačėjėjas gen. Wendland, pulk. Grim, vienas ūkio ministerijos tarnautojas, viena spaudos ir informacijos agentūros tarnautoja, dvi poros pabėgo į Rytų Vokietiją, kai pastebėjo, kad yra sekamos policijos.

Ir taip, per vakariečių neatsargumą ar žioplumą sovietai savo šnipų rankomis susirenka čia viską, kas tik jiems reikalinga — nuo atominės bombos gaminimo paslapčių iki naujausiųjų išradimų kitose srityse.

VEIKSNIŲ SUDARYTAS JUNGTINIS FINANSŲ KOMITETAS LAISVĖS KOVOS METAIS TURI SURINKTI $100,000.

Pusė skiriama Vlikui, pusė L. Bendruomenei. Pinigai skiriami Lietuvos laisvės kovai ir lietuviškai kultūrai ugdyti.

Jau surinkta 20%, dar reikia $80,000.

Lietuva yra visų, todėl ir aukoti turi visi. Tūkstantinukai reti paukščiai, todėl kas gyvas —būkim dešimtinukais — kiekvienas aukokime bent po 10.00 dolerių.

Aukas telkime per J. Finansų Komitetą ar Liet. Bendruomenės apylinkes. Kur jų nėra — per kitas organizacijas ar siųskime tiesiai J. Finansų komitetui:

United Lithuanian Finance Committee
29 West 57th St., New York, N.Y. 10019

Dailininkų suaukotų paveikslų loterija nukeliama iš rugsėjo 1 d. į š. m. gruodžio 29 d.

JUNGTINIS FINANSŲ KOMITETAS

SLA *SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE*

SLA—jau 80 metų tarnauja lietuvių visuomenei ir išmokėjo daugiau kaip SEPTYNIS MILIONUS dolerių nariams.

SLA—didžiausia lietuvių fraternalinė organizacija — duoda gyvybės apdraudą ir ligoje pašalpą, kuri yra pigi, nes SUSIVIENIJIMAS neieško pelno, o teikia patarnavimus savitarpinės pagalbos pagrindu.

SLA— jau turi daugiau, kaip tris su puse milono dolerių kapitalą, tad jo apdraudė tikra ir saugi. Kiekvienas lietuvis čia gali gauti įvairių klasių reikalingiausias apdraudas nuo $100.00 iki $10.000.00.

SLA—jaunimui duoda gera Taupomąją Apdraudą — Endowment Insurance, kad jaunuolis gautų pinigus aukštojo mokslo studijoms ir gyvenimo pradžiai.

SLA—duoda VAIKAMS ir jaunuoliams labai pigią TERM apdraudą: už $1,000.00 apdraudos tik $3.00 mokesčio metams.

SLA—AKCIDENTALĖ APDRAUDA naudinga visokio amžiaus asmenims, rekomenduojama lietuviškų klubų ir draugijų nariams. Už $1.000.00 akcidentalės apdraudos mokestis $2.00 į metus

SLA—kuopos yra daugumoje lietuvių kolonijų. Kreipkitės į kuopų veikėjus, ir jie plačiau paaiškins apie Susivienijimo darbus.

Gausite spausdintas informacijas, jeigu parašysite:

Lithuanian Alliance of America
307 West 30th Street, New York, N.Y. 10001

KAS NIEKO NEVEJKIA, TO NIEKAS NEPEIKIA.

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO RAŠO, TAS DUONOS NEPRAŠO.

DETROITO NAUJIENOS

Tautodailės paroda centrinėje bibliotekoje

Detroito miesto centrinėje bibliotekoje (5201 Woodward, priešais Meno Instituto rūmus) tuoj bus atidaryta lietuvių tautodailės paroda. Jos atidarymas siejamas su dviem datom: lapkričio 6 diena bus pirmoji, ir nuo tada jau parodą galima betkurią dieną apžiūrėti; gi oficialus atidarymas įvyks lapkričio 13-ją 7 val. vakare. Paroda yra prirengta trečiame aukšte, Adam Strohm Hall patalpose. Ji veiks iki gruodžio 24 d., taigi iki Kūčių vakaro.

Atidarymo metu bus atitinkamos ceremonijos, ir tą dieną lankymas užtruks dvi valandas (7-9 val. vak.). Susirinkusiems svečiams bus teikiama kava ir arbata, kartu su lietuviškais kepiniais. Šiaip parodos lankymas yra planuojamas sekančiai: pirmadieniais ir trečiadieniais — nuo 1 iki 9 val. po pietų; antradieniais, ketvirtadieniais bei šeštadieniais — nuo 9:30 val. ryto iki 5:30 val. po pietų: sekmadieniais ir šventadieniais (taipgi lapkričio 11 d. ir lapkričio 28 d.) paroda bus uždaryta.

Šiai tautodailės parodai yra ruošiamasi nuo rugpiūčio pradžios, ir rugpiūčio gale jau buvo sunešti visi eksponatai. Turėjo daug laiko praeiti, kol viskas buvo suskirstyta, išdėliota į atitinkamas vitrinas. Tik tuomet bibliotekos vadovybė leido skelbti atidarymo datą. Bibliotekos vadovu žodis čia taip daug reiškia todėl, kad bibliotekos vadovybė, kartu su mūsų LB vadovybe, yra lygūs parodos rengimo partneriai. Juodą ir sunkų darbą, žinoma, atliko tik prie LB isteigto Sukaktuviniu laisvės metu komiteto kultūrinis skyrius. Ir tai tik keli, ant vienos rankos pirštų išskaičiuojami, asmenys.

Šiuo metu rengėjai yra susirūpinę i oficialų atidarymą (lapkričio 13 d.) sukviesti nemažiau 400 žmonių. Ir tai ne betkokių, o pačios Detroito amerikoniškos smetonėlės. Jeigu tai pavyktų, sako, būsią galima atkreipti ir JAV spaudos bei TV dėmesi.

Kaip ten plačiu — amerikiniu — mastu bebūtu, kiekvienas Detroito lietuvis turi šią parodą būtiniausiai aplankyti.

Koncertuos Čiurlionio ansamblsi

Kai sukaktuvinių metų komiteto posėdyje spalio 22 d. buvo smulkmeniškai aptarti tautodailės parodos reikalai, tai komiteto pirm. Jonas Urbonas pranešė ir antrą džiugią žinią. Štai: gruodžio 7 d. koncertuos čia Čiurlionio ansamblis. Beveik visoje didybėje: su kanklėmis, su trimis solistais. Pats Alfonsas Mikulskis diriguos, o kanklių orkestrui vadovaus Ona Mikulskienė.

Kurioj salėj ir kurią valandą koncertas prasidės, tuo tarpu dar nepaaiškėjo. Apie tai pakalbėsime už mėnesio, kai jau bus visos detalės žinomos. Dabar, pradžiai, tereikia įsidėmėti dieną — **gruodžio 7-ją.**

O vis dėlto kulūringi buvo metai

Kai jau žengiame į lapkritį, tai galime sakyti, kad metai baigiasi ir kad nieko netikėto lietuviškoje veikloje nebeįvyks. O gruodžio 8 d. ir pats Sukaktuvinių metų komitetas žada su pamaldom ir su pietumis po jų likviduotis.

Sąžinės apyskaitą suvedinėjant, šiais metais visgi galima pasididžiuoti. Pas mus (Detroite, aišku; apie kitus aš čia nekalbu) Sukaktuviniai metai bus praėję bene kultūringiausiai visoje miesto lietuvių istorijoje. Tik paskaičiuokime: Zenono Nomeikos vargonų muzikos koncertas Blessed Sacrament katedroje vidurvasari; keturiu iškiliu literatų (P. Andriušio, B. Brazdžionio, A. Gustaičio ir S. Santvaro) vakaras rugsėjo 28-ją; Antano Smetonos pianino rečitalis spalio 27-ją; Virgilijaus Noreikos koncertas Windsoro Cleary auditorijoje lapkričio 3-ia (čia turiu pasiaiškint, kad Windsoras, dargi Kanados miestas, yra tiesiog "integralinė" Detroito dalis, bent jau kiek tai liečia mus, lietuvius, ir mes windsoriškių pobūvius lankome būriais: net kai pernai to paties V. Noreikos koncerta organizavo ten labai neaiškūs rengėjai, vistiek iš Detroito didelis būrys ten dalyvavo. Kai šios mano eilutės pasieks skaitytoją, tai koncertas jau bus buvęs ir, dristu spėti, detroitiškiai ten bus sudarę 90 nuošimčių publikos); pagaliau — gerai organizuota tautodailės paroda eile savaičių ir jau minėtas Čiurlionio ansamblio koncertas gruodžio 7 dieną.

Kiek mes čia pagarsėjome, tai tik per šiuos buvusius ir būsimus kultūrinius apsireiškimus. Politiniu demonstracijų, deja, nebuvo darvta, bet jos nebūtų buvę ir sėkmingos dėl kelių priežasčių: iš pradžių gandonešiai žadėjo negrų užkursimą long hot sommer; paskui prasidėjo prezidentinių kandidatu rinkimu komedija su ružavu chuliganu šiurpa keliančiomis demonstracijomis; paskui Čekoslovakijos likimas; paskui Tigru pergalė beisbole; o dabar, va, ir patys prezidento rinkimai. Taigi, metai mums, lietuviams, pasireikšti prieš i kelias isterijas įvarytus amerikiečius buvo tiesiog tragiškai nepalankūs..

Vistiek galime džiaugtis, kad bent tarp savęs pagyvenome šventiškai ir kultūringai. Kad daugiau ir dažniau čia tokių metų turėtume! Gal jie gerokai prilaikytų ir lietuviškos liaudies tirpimą...

Bostono "Dana" Chicagoje

Kad kompozitoriaus Juliaus Gaidelio ir libretisto Stasio Santvaro opera "Dana" ankstyvą 1969-jų pavasarį bus pastatyta Chicagos Lietuvių Operos Chicagoje, jau nebėra jokia paslaptis. Kaikurie korespondentai jau pasiskubino pakloti ir reikiamas datas. Man dar peranksti su datomis. Tik verta įspėti ir Detroito ir Bostono publiką, kad "Danos" pastatymui jau ruošiamasi, ir, jei jokių nelemtų netikėtumų nebus, antroji lietuviška opera nebe už kalnų.

Alfonsas Nakas

MIAMI, FLA.

Kas yra šmeižtas?

Daug kas tikrovės papeikimą, apie ją neigiamą pasisakymą vadina šmeižtu. Taigi, nutylėk, nesakyk teisybės! Tačiau laikraštis privalo rašyti teisybę, neigiamybes išvilkti viešumon. Ir tai nėra šmeižtas. Šmeižtas būtų tada, jei būtų rašoma neteisybė.

Ir aš, rašydamas apie Miamio Lietuvių Klubą, rašiau teisybę, jo nesirengiau šmeižti.

Pirmą sykį nuvykęs į klubą ir pamatęs jo pastatą su erdviom ištaigingai įrengtom patalpom, pagyriau. Tačiau sierose matydamas veidrodžius, bet nematydamas nė vieno lietuviško parašo, nusivyliau. Susirinkusieji tarškėjo kiek pramokta anglų kalba, pirmininkas Siurbis į susirinkusius kalbėjo tik angliškai. Ir parašiau, kad lietuvių statytame ir laikomame klube privalo viešpatauti lietuviška dvasia. Klubas turi būti lietuviam židiniu, kuriame rusentų lietuvius šildanti šilima, prie kurio išsiblaškę po Miamio apylinkę lietuviai rinktųsi lietuviškais reikalais pasikalbėti, pasitarti. Klubo patalpose dera turėti lietuviškų knygų ir laikraščių norintiems paskaityti.

Tikrus faktus rašiau ir apie Miamio miestą.

Klubo valdybos nario pakalbintas, parašiau pareiškimą įstoti nariu. Spalio 13 d. susirinkime, suminėjus naujų narių pavardes, klubo narys A. Verbela, atsistojo ir pasakė, kad Anis Rūkas šmeižias klubą ir Miamio miestą, todėl nepriimtinas. Pirmininkas leido balsuoti. Jam paprašius pakelti rankas, kas už priėmimą, pakėlė beveik visi. O kai paklausė, kas prieš, pakilo tik dvi rankos — abiejų Verbelų. Buvau priimtas.

Ne aš vienas atsiliepiau neigiamai apie klubą. Rašė ir kiti, kad klube slopinama lietuvybė, bet jie pasirašė slapyvardžiais. Tik man vienam pasirašiusiam savo pavardę, teko šmeižiko vardas.

Matyti, Verbela nežino, kad šmeižtas yra melas, o aš nemelavau, nieko neprasimaniau. Aš iš širdies noriu, kad Lietuvių Piliečių Klube

Lietuvybė žydėtų;

Lietuvių kalba ir dainos skambėtų ir

Lietuviuos vienybė klestėtų.

Anis Rūkas

KANADOS NAUJIENOS

ST. CATHARINES, ONT.

Gražiai paminėjo Tautos šventę

Rugsėjo 7 d. LB valdyba St. Dennis parapijos salėje surengė Tautos šventės minėjimą. Paskaitą skaitė Varanavičius iš Hamiltono, o meninę programa atliko Baltijos sambūris, kurį sudaro Londono, talkinant Rodes, jaunimas. Sambūrio chorui vadovauja kun. B. Pacevičius, o šokių vadovai yra D. ir M. Chainauskai, chorui akomporuoja K. Brazlauskaitė, šokiams groja V. Valaitis, pranešėja L. Keraitė.

Londono Lietuvių Bendruomenės apylinkė nėra gausi, bet turi pasiaukojusių veikėjų — kun. B. Pocevičių, D. ir M. Chainauskus, E. Daniliūną, J. Butkų, V. Ignaitį iš Rodes ir kt., todėl ir maža kolonija turi gražius meno vienetus — chorą ir tautinių šokių grupę.

Juose susispiečęs jaunimas ne tik gražiai pasirodo savo tautiečiams, bet yra gerai užsirekomendavęs ir kitataučių tarpe. Paminėtina, kad šokių grupėje yra nelietuvis studentas Glen Lawson, kuris jau ir lietuviškai pramoko.

Kaip matome, minėjimo programą atliko svečiai jaunuoliai, kurie su dideliu entuziazmu dirba tautinį kultūrinį darbą, o į jų pasirodymą teatėjo labai mažai vietos jaunimo. Gėda jam.

Medžiotojų klubas remia tautinę veiklą

Wellando Medžiotojų ir Meškeriotojų klubo Lithuania susirinkimas buvo rugsėjo 21 dieną. Klubas per eilę metų rengia kartūnų balių. Tie baliai visada būna sėkmingi. Šiais metais balius davė net pelno. Iš gauto pelno skautams paskirta $25, Kanados Lietuvių Fondui $100. Klubas remia ir Lietuvių Bendruomenę.

Klubo nariai labai darniai sugyvena, susirgę yra lankomi ir jiems įteikiamos kuklios dovanos.

Narių klube yra ir iš kitų vietovių — Port Colborne, St. Catharines, Buffalo. Klubas yra vienas iš stipriausių Niagaros pusiausalio lietuvių organizacijų. Minėtame susirinkime įstojo nariais A. ir Z. Stankūnai iš Buffalo ir O. Dudkienė iš Wellando. Klubui pirmininkauja J. Staškevičius iš Port Colborne.

Pažymėtina, kad Crowland viešbučio savininkai Senkai leidžia veltui savo patalpose susirinkti ir kitaip klubą remia.

Klubas nutarė surengti Naujųjų metų sutikimą. Juo rūpintis pavesta B. Luomanui, M. Kuzavui ir S. Bogartui.

Vaškelių įkurtuvės

Rugsėjo 14 d. buvo E. ir V. Vaškelių iš Niagara Falls antrosios įkurtuvės. Prieš keletą mėnesių buvo jų viešbučio įkurtuvės, o dabar gyvenamojo namo. Šiose įkurtuvėse dalyvavo ir tolimas svečias iš Argentinos Mikalčius, kuris buvo atvykęs į Pasaulio Lietuvių seimą, o po jo atvažiavo savo seno pažįstamo S. Ulbino aplankyti, su kuriuo atvyko ir į šias įkurtuves. Jis čia papasakojo apie Argentinos lietuvių veiklą. Jis pabrėžė, kad Argentinos lietuvių gyvenimo lygis yra žemesnis, o mažiau teturėdami medžiaginių išteklių, negali ir kultūrinės veiklos išvystyti taip, kaip norėtų.

P. Balsas savo kalboje lietė skautus, o J. Šarapnickas Lietuvių Bendruomenę. Minėtieji asmenys ir kiti linkėjo Vaškeliams laimingai gyventi naujame name ir sėkmės versle. Vaškeliai nuoširdžiai dėkojo visiems dalyviams ir už atsilankymą ir už dovanas.

S. Ulbinas labai sumaniai vadovavo vaišėms.

J. Šarapnickas

BLOOMING, ILL.

Lietuvis — maisto technologijos žinovas

Tai Justinas Alikonis, 1936 m. Illinois universitete gavęs chemijos magistro laipsnį. Šiandien jis yra vienas iš įžymiųjų maisto technologų. Jis yra buvęs Amerikos saldainiu technologų draugijos prezidentu, Amerikos kepyklų inžinierių drios, Maisto instituto technologu ir dvairių kitu draugijų narys. Jis yra įtrauktas į "American of Science", "World Who's Who in Commerce and Industry. "Chemical Who's Who".

J. Alikonis dažnai kviečiamas pasakyti savo nuomonę, kai svarstomi svarbūs maisto gaminimo klausimai. Jis yra parašęs daug straipsniu tais klausimais. Jis yra ir maisto neviero naujo gamybos būdo ir priemonių išradėjas.

Pažymėtina, kad J. Alikonis yra ir Keleivio skaitytojas.

CHICAGO, ILL.

Kas naujo Balzeko muziejuj

Nuo lapkričio 3 iki 15 d. ten rodomi tokių dailininkų, kaip Goya, Renois, Manet, Chagall, Picasso grafikos kūriniai.

Paroda atidaryta kasdien nuo 1 iki 4:30 val. popiet, o lapkričio 8 ir 9 dienomis nuo 7 iki 9 val. vak. Muziejaus adresas: 4012 Archer Ave. Įėjimas veltui.

MASSACHUSETTS VALSTIJOJE

Bronė ir Aleksas Juškos

GARDNER, MASS.

Nenuilstami darbininkai

Lietuvių gretos kasmet retėja, o jaunieji tiktai retas kuris papildo vyresniųjų eiles ir darbuojasi Lietuvos gerovei. Tas labai žymu mažuose miesteliuose, kur lietuviškai veiklai sąlygos yra labai sunkios.

Norėčiau paminėti tikrai gerus patriotus lietuvius Aleksą ir Bronę Juškus. Abu gimę šiame krašte, pačią jaunystę praleidę Lietuvoje ir vėl sugrįžę atgal į šį kraštą pačioje Lietuvos nepriklausomybės pradžioj.

Nuo pat jaunystės dienų aktyviai dirbo su lietuviais ir rėmė artimuosius, pasilikusius Lietuvoje, nors ir jų pačių gyvenimo pradžia buvo labai sunki ir varginga.

Jie pirmieji iš lietuvių Aidų choro organizatorių. Jam ilgai priklausė ir vadovavo iki jo užsidarymo. Taip pat priklausė šv. Petro d-jai, Birutės d-jai ir lietuvių klubui "Lithuanian Outing Assoc., Inc." Tose organizacijose daug metų dirbo ir protarpiais joms vadovavo. Jų nariams išmirus, organizacijos užsidarė prieš keletą metų. Aleksas šiuo metu yra "Lithuanian Outing Assoc. Inc." pirmininkas. Jam vadovaujant, buvo daug kas pagerinta, ir šiuo metu klubas yra graži užeiga visiems lietuviams ypatingai vasaros metu, nes jis yra prie pat ežero krašto.

Pirmam pasauliniam karui praėjus, Lietuvai bandant atsistatyti, Juška daug laiko pašventė parduodamas bonus Lietuvos reikalams ir kitais būdais rėmė lietuviškus reikalus. Antram pasauliniam karui pasibaigus, vėl aktyviai įsijungė į lietuvių, pabėgusių nuo rusu iš Lietuvos, šelpimą. Pagal išgales juos rėmė ir dviem— J. Vaičaičiui ir P. Moliui— sudarė dokumentus atvykti į šį kraštą. Atvykusius rėmė ir padėjo jiems įsikurti.

Spalio 13 d. "Lithuanian Outing Assoc." patalpose J. Vaičaitis ir P. Molis, atvykę į Gardnerį, atsidėkodami už paramą jiems prieš daugeli metų. Aleksui ir Bronei Juškoms surengė pagerbimo pietus. Aleksui už jo darbą lietuvybei buvo įteiktas Lietuvių Fondo medalis, o Bronei už jos nuoširdžią paramą skautiškam jaunimui 50 m. proga išleistas skautų rėmėjų ženklelis. Be to, J. Vaičaitis ir P. Molis abiem įteikė po šveicariką laikrodį su specialiu užrašu.

Ta pačia proga buvo atšvęsta ir Aleksio 60 metų sukaktis, ir abiem visi sudainavo Ilgiausių metų. Jie taip pat padėkojo visiems gardneriečiams, kurie vienu ar kitu būdu padėjo atvykusiems į šį kraštą.

Po J. Vaičaičio ir P. Molio sveikinimo žodžių visų gaardneriečių vardu Juškas pasveikino V. Višniauskas.

Pagegrbime dalyvavo per 40 asmenų, be vietinių, dar ir atvykusių iš Akron, Ohio, Bostono, Worcesterio. Athol. Visi maloniai praleido popietę su nusipelniusiais pagarbos lietuviais Aleksu ir Brone Juškomis.

Susirinkusieji įteikė daug dovanų, o taip pat Aleksą ir Bronę įrašė į Tautos Fondo rėmėjus.

Gardnerietis

10 knygų už $2

Demokratinio socializmo pradai, (S Kairio įvadas), 64 psl., kaina 50 centų.

Tavo kelias į socializmą, (Leono Bliumo), 35 psl., kaina 25 centai.

Socializmo teorija, (M. Fišerio), 74 psl., kaina 25 ct.

Socialdemokratija ir komunizmas (K. Kauskio), 47 psl., kaina 25 centai

Ar buvo visuotinis tvanas, 64 psl., kaina 25 centai.

Materialistiškas istorijos supratimas. 80 psl., kaina 20 centu.

Žemaitės raštai karės metu, 126 psl., kaina 50 centų.

Juozas Stalinas, 32 psl., kaina 25 centai.

Žalgirio mūšis, parašė dr. Daugirdaitė - Sruogienė, 24 psl., kaina 50 centų.

Socializmas ir religija, E. Vandervelde, 24 psl., kaina 10 centų.

Atskirai sudėjus, jų kaina $3.05, bet visos kartu parduodamos už $2.

PIGI, BET VERTINGA DOVANA

Tai **H. Tautvaišienės** išgyvenimų vergų stovykloje Sibire aprašymas anglų kalba **"The Cemetery of Nations in the Siberian Tundra",** 112 psl., kaina $1.75.

Lietuvių kalba ta knyga jau išparduota. Ji labai tinka dovanoti kitataučiams.

Iš pavergtos Lietuvos

Rusai okupantai, šalin iš Lietuvos!

Šių dienų Lietuvos "dvarininko" rūpesčiai

"Kolchozininko dienos" proga Vilniaus Tiesa (spalio 13) įsidėjo savo bendradarbio papasakojimą apie jo pasidairymą Kauno pašonėje esančiame Pajėsio kolchoze ir pasikalbėjimą su to kolchozo pirmininku.

Pajėsio kolchozas — vienas iš "išaugusių ir suklestėjusių" kolchozų pavyzdžių. Vienas iš jo pranašumo tarp kaimyninių kolchozų pagrindų, be abejo, yra jo artima kaimynystė su Kauno miestu. Kitas — gal ir pats kolchozo pirmininkas, kuris tvarko kolchozą maždaug kaip sumanus ir sąžiningas "buržuazinio" dvaro urėdas.

Iš pasikalbėjimo su tuo pirmininku iškilo ligšiol viešai dar neminėtas reiškinys, gerokai diskredituojas rublio vertę, nors kaip tik rubliais matuojamas kolchozuose dirbančiųjų gyvenimo lygio kilimas. Pirmininkas dėstė šitaip:

"Seniau pagrindinis rūpestis buvo padaryti tiek pinigų, kad galėtume gerai atlyginti už darbą... Bet dabar iškilo atvirkščia problema. **Mokėti galim, bet bijome permokėti.** Kai melžėjos uždirbdavo po keturiasdešimt rublių per mėnesį, iš vienos sodybos į fermą ateidavo dvi moterys. Dabar uždirba šimtą penkiasdešimt ir eina tik viena. Vadinasi, geriau atlyginant už darbą, iškyla pavojus prarasti dalį darbininkų. Dabar mėgstama kalbėti, kad reikia padidinti laukininkų atlyginimą, nes nuo jų priklauso pašarų bazė ir visas ūkio pagrindas. O mane vėl kamuoja abejonės. Pakelsim laukininkų atlyginimą — ar benorės kas dirbti gyvulininkystėje. Juk darbas fermoje sunkesnis".

Šitaip "socialistinio ūkio" vedėjas dėsto pažiūrą, kuri paprastai su pasipiktinimu prikišama darbdaviams kapitalistams: "Atlyginimų didinimas tik tvirkina darbininkus".

Bet jeigu tai faktas, kad beveik keturgubas (iš 40 į 150) atlyginimo padidinimas bent dalies darbininkų nevilioja, tai tas reiškia, kad vien rubliai nepatenkina gyvenimo reikmių, ir atlyginimų pakėlimas tiek ar tiek nuošimčių nėra gyvenimo lygio pakėlimas tiek pat nuošimčių. 80 rublių per mėnesį gauti šeimai galėjo būti būtinybė, bet 300 — reikalo atitinkamai nepagerina, todėl šeima tenkinasi vieno asmens kolchoze gaunamu uždarbiu, o kitas atsipalaiduoja, kad galėtų kitaip šeimos reikalais pasirūpinti, — lengviau ir vertingiau. Be to, tas reiškinys liudija, kad kolchozai Lietuvoje lyg ir "stojasi ant kojų" visiškai ne "išmintingosios partijos" rūpestingo vadovavimo, o daugiausia labai rūpestingo į kolchozus suvarytų žemdirbių išnaudojimo dėka: juk daugiau kaip 300 tūkstančių šeimų beveik 20 metų dirba juose už mažiau kaip ketvirtadalį padoraus atlyginimo.

(E)

Ką pasakoja ten buvę

Čia žiupsnelis žinių, surinktų iš Lietuvoje atsilankiusiųjų.

Šiemet turistų iš JAV skaičius žymiai sumažėjo. Maskva dėl to pyksta. Lietuvos turizmo vedėjai Kremliaus viršininkams vykusiai paaiškina: turistams nustatyta lankyti jiems neįdomias vietas. Jie visi nori aplankyti savo ar savo tėvų gimtąsias vietoves, ten pasimatyti su giminėmis, bet jiems tas uždrausta, giminės turi važiuoti į Vilnių. Be to, iš užsienių atvykę lietuviai skundžiasi, kad daug kur negalį susikalbėti lietuviškai.

Kadangi Maskvai labai reikalinga svetima valiuta, todėl manoma, kad tos griežtos taisyklės turistams gali būti pakeistos.

Dabar Lietuvoje yra nauja bajorija. Ją sudaro komunistų viršūnėlės. Beveik kiekvienas senosios kartos komunistas yra gerai aprūpintas, turi ne tik savo gerą butą ar savo namelį, bet ir vasarnamį.

Tarp šitos komunistinės ir senųjų laikų bajorijos esama ir skirtumo. Raudonųjų bajorų tarpe yra tokių, kurie atsidėję tyrinėja Lietuvos raštiją, jos praeitį ir tt. Tarp jų pasitaiko nuolaidžių rusifikacijai, bet kiti spiriasi prieš lietuvybę naikinantį slibiną.

Anų senųjų laikų Lietuvos bajorija buvo "ninkštesnė": jos dauguma nutautėjo. Dabar tokio nutautėjimo raudonųjų bajorų tarpe nesama.

Vilniaus gyventojų skaičius nenatūraliai sparčiai auga. Tą vyksmą paspartina kolonizacija.

Statyba nepasiveja gyventojų prieaglio, todėl tik raudonoji bajorija teturi tinkamas gyvenamąsias patalpas, o visi kiti gyvena susikimšę. Vienam asmeniui skiriama 9 kv. metrai ploto, bet ir to nevisi teturi, pasitenkina ir 5 kv. metrais.

Mokytojai šalinasi iš mokyklų, nes turi pernelyg daug visokių viršininkų. Komunistai veda kovą jaunimui laimėti. Tą naštą užkrauna mokytojams. O kad jie savo darbą tinkamai atliktų, juos prižiūri komjaunimo sekretorius, rajono švietimo skyriaus viršininkas, rajono bei švietimo ministerijos inspektoriai. O kaikada užklysta ir iš Kremliaus įvairūs "činai" patikrinti.

Todėl mokyklose vis dar esama necenzuotų mokytojų arba tokių, kurie niekur kitur negali įsikurti.

T.J.

Naudojosi Lietuvos mokslininkų darbais

Prof. J. Matulis, neseniai dalyvavęs Tarptautinio Termodinamikos ir Elektrocheminės Kinetikos Komiteto suvažiavime Detroite, papasakojo Tiesos korespondentui (spalio 10), kad, lankydamasis Fordo laboratorijose irUdilyte firmoje, sužinojęs, jog "jose naudojamasi kaikuriomis Lietuvos chemikų rekomendacijomis". Tos firmos žinančios prof. Matulio pirmininkaujamos akademjos darbus ir net spausdinančios juos savo leidiniuose. Teorinės spektroskopijos, puslaidininkių fizikos, taikomosios matematikos ir elektrochemijos srityse Lietuvos mokslininkų darbai jau, anot prof. Matulio, "išėjo į pasaulinę areną".

(E)

Kauno Politechnikos Institutas minės savo sukaktis

Kauno Politechnikos Instituto rektorius M. Martynaitis kompartijos komiteto susirinkime Vilniuje pareiškė, kad institutas prie Lenino jubiliejaus 1970 metais prisidėsiąs dar dviejų sukakčių minėjimu: šio instituto 20 metų ir Aukštųjų Kursų Kaune įsteigimo 50 metų sukakčių. Mat, dabartinis Kauno Politechnikos Institutas yra sudarytas 1950 metais iš buv. Vytauto Didžiojo Universiteto technikos fakulteto, kurio pradžia buvo 1920 metais Kaune pradėjusiuose veikti Aukštuosiuose kursuose. Tuo būdu institutas ne tik neatsiriboja nuo Lietuvos nepriklausomybės meto, bet (pagal Lenino tezę!) "įsisavina praeities palikimą", įjungdamas į savo istoriją pirmatakus iš vadinamosios "buržuazinės - nacionalistinės" praeities. (Panašias sukaktis tais pačiais metais ar kiek vėliau turės pagrindo švęsti ir visos kitos dabartinės Kauno aukštosios mokyklos: Medicinos Institutas, Žemės Ūkio Akademija, Veterinarijos Akademija ir Kūno Kultūros Institutas).

M. Martynaitis šia proga pažymėjo, kad KPT dabar yra didžiausia aukštoji mokykla Pabaltijy. Nuo 1950 metų jau išleidęs daugiau kaip 14 tūkstančių inžinierių, o studentų šiuo metu turįs jau daugiau kaip 20 tūkstančių.

(E)

Anglijoje buvo mėginta susprogdinti buv. JAV prezidento John Kennedy paminklą. Bomba jį labai apgadino.

Jubiliejinių rykščių penkmetis Lietuvoje

Rusijos bolševikų jubiliejai, vienas kitam tiesiog "ant kulnų guldami", neleidžia laisviau atsikvėpti ir Lietuvoj. Iš Maskvos plaukte plaukia nutarimai po nutarimų, raginimai po raginimų vis "įtemptomis jėgomis pasidarbuoti" to ar kito jubiliejaus garbei.

Vietiniam bolševikų aktyvui Lietuvoj tie raginimai yra tiesiog likiminės reikšmės: uždavinį gerai atlikę, gali tikėtis šiokių tokių Kremliaus malonių sau ir "respublikai", o menkai atlikę, gali užsitraukti jo rūstybę sau asmeniškai ir visiems Lietuvos žmonėms. Tad jie ir stengiasi iš paskutiniųjų sukelti ant kojų visus Lietuvos žmones, kad viskas būtų padaryta ko įspūdingiau. Todėl savo keliu mina ant kulnų visiems Lietuvoj, vardan tų jubiliejų išsunkti iš Lietuvos ko daugiau gamybinių bei kūrybinių pastangų, nukreiptų Maskvos reikalaujama linkme. Tas jiems pusėtinai sekasi. Ne dėl to, kad Lietuvos žmonės būtų užsiliepsnoję meile Rusijos bolševikų jubiliejų objektams, o visų pirma dėl to, kad dabartinėse aplinkybėse Lietuvoj nėra galimybės nors šio to pasiekti ir sau kitaip, kaip tik dirbant bei kuriant bolševikų reikalaujamu būdu ir atiduodant jų įsigeistas duokles kaip gamybos, taip ir mokslinės bei meninės kūrybos srityse.

Taigi, vos spėjo Vilniuje spalio 3 d. atskambinti tariamą Lietuvos komunistų partijos jubiliejų, tempte užtemptą ant "50-to numerio kurpalio", o jau spalio 6 d. atėjo iš Maskvos dekretas su priminimu, kad jau laikas švęsti Rusijos komsomolo jubiliejų, nes tasai spalio 29 dieną susilauksiąs 50 metų amžiaus... Po savaitės Maskva paskelbė 54 šūkius jau penkiasdešimt pirmosioms savo revoliucijos metinėms... O tuo tarpu vilniškis partijos komitetas spalio 10-11 dieną tarėsi, kaip vykdyti jau kelis iš Maskvos atėjusius raginimus ruoštis Lenino šimto metų jubiliejui, iki kurio dar pusantrų metų, bet kurio sąskaiton jau dabar specialiai pasidarbuoti raginami kolchozai, fabrikai ir ypač mokytojai, mokslininkai ir meninkai.

Iš tikrųjų jau antri metai, kaip Lenino jubiliejaus sąskaiton Lietuvoj tenka atlikti visa eilė Lietuvai ko mažiausia reikalingų darbų. Kraštotyrininkai ir moksleiviai įkinkyti suieškoti daugiau įvairių Lenino "pėdsakų" Lietuvoj, dailininkai piešia kuo nors su Leninu susijusius paveikslus, skulptoriai lipdo Lenino stovylas, architektai su skulptoriais projektuoja Lenino paminklus (didžiausias iš jų rengiamas Kaunui — buv. Vienybės, dabar vad. Janonio aikštėje), Vilniaus radijas vien šiemet Lenino temai skyrė ištisą šimtą paskaitų, ir t.t. Dar daugiau tokių darbų numatė ar anksčiau numatytų minėjo specialiame partijos komiteto susirinkime. Pavyzdžiui:

— Mokslų Akademijos Istorijos Institutas numato ateinančiais metais drauge su Latvijos ir Estijos mokslų akademijų institutais organizuoti Vilniuje mokslinę sesiją tarybinio Pabaltijo istorijografijos klausimais.

— Ekonomikos institutas rengia paskaitų ciklą apie Lenino ekonominę teoriją ir jos propagandą bei įgyvendinimą Lietuvoj.

— Lietuvių kalbos ir literatūros institutas parengs ir išleis veikalą "Leninas tarybinėj lietuvių literatūroj", o su Latvijos ir Estijos tokiais institutais suorganizuos Vilniuje mokslinę konferenciją, skirtą socialistinio realizmo problemoms Pabaltijy aptarti...

— Akademijos visuomenės mokslų skyrius surengė mokslinę konferenciją leninizmo klausimams nagrinėti, kurioje bus jungtinė jubiliejinė sesija tema "Leninizmo idėjų triumfas Lietuvoje".

— Centrinis jubiliejinių metų kultūros renginys bus respublikinė dainų šventė, savo **turiniu ir forma** atitinkanti Lenino gimimo šimtmečio dvasią...

Iš gamybininkų stengiamasi ta proga išspausti apčiuopiamų dalykų. Tipiškas Užpalių kolchozo "pasiryžimas", pasakytas kolchozo komunistų kuopos sekretorės lūpomis: "Dabar kolūkio komunistai, visi žemdirbiai ruošiasi garbingai sutikti V. Lenino 100-tąsias metines. Jie pasiryžo iki jubiliejaus žymiai viršyti pieno bei mėsos gamybos penkmečio užduotis, išauginti po 23 centnerius grūdų iš hektaro." (Dvigubus, t. y. šimtakilograminius centnerius).

Klaipėdos rajono sekretorius raportavo, kad to miesto įmonių racionalizatoriai ir išradėjai vien per pirmąjį šių metų pusmetį jau įnešę daugiau kaip milioną rublių į Lenino "jubiliejinį fondą" (t. y. Kremliaus iždui sutaupė). O "Baltijos" laivų statykloje Klaipėdoje "lenktyniaujama už teisę nuvykti į Leningradą aplankyti lenininių vietų"...

Prasidėjęs jau 1966 metais, šis Rusijos bolševikų jubiliejų sezonas truks mažiausia iki 1971 metų. Jau dabar Lietuvoj jam prigyja "jubiliejinių rykščių penkmečio" vardas.

(E)

ATSIUNTĖ PAMINĖTI

Draugas Don Camilio, parašė Giovannino Guareschi, 216 psl., išleido Vilties bendrovė, 6907 Superior Ave. Cleveland, Ohio, 44103, kaina $3.

Pedagoginio Lituanistikos Instituto Reguliaminas ir Programos, 48 psl., daug iliustracijų, instituto išleistų knygų sąrašas. Instituto adresas: 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

Nedidelė bėda padaryti paslaugas nedėkingiems, tačiau baisi nelaimė priimti paslaugą iš nesąžiningo žmogaus.

La Rochefoucauld

Keleivio 1969 metų

Kalendorius

jau parduodamas

Kaina $1.00

BUVO $4, DABAR TIK $2

Lietuvių išeivija Amerikoje

Parašė STASYS MICHELSONAS

Šitą 500 puslapių gausiai iliustruotą knygą dabar galite gauti už $2, iki šiol ji kainavo $4.

Ką toje knygoje rasite? Labai daug. Ten visa JAV, Kanados ir Pietų Amerikos lietuvių išeivijos istorija. Joje rasite, kada ir kaip ta išeivija prasidėjo, aprašytas jos organizacijas, jos spaudą, jos veikėjus, jos santykius su Lietuva ir kt.

Kitos tokios knygos neturime.

Knyga parašyta lengva kalba, kiekvieno ji lengvai skaitoma. Tad paskubėkite ją įsigyti.

Pinigus siųskite:

KELEIVIS
636 Broadway
So. Boston, Mass. 02127

LAIKRAŠTIS VISŲ IR VISIEMS —

Nepriklausoma *LIETUVA*

kas savaitę duoda politines, kultūrines ir visuomenines apžvalgas, mokslo žinias, modernų sveikatos skyrių, kino naujienas, bėgamąją lietuviškąją kroniką, geriausius romanus, vaizduojančius gyvenimą Lietuvoje labai daug aktualių iliustracijų ir tt. Laikraštį apsimoka prenumeruoti.

Naujiems prenumeratoriams visus metus laikraštis siunčiamas už pusę kainos, kuri Amerikoje kaštuoja $5.50.

Adresas:

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA
7722 George Street, LaSalle—Montreal, Canada.

Svarbios knygos

Buvusio Lietuvos prezidento dr. Kazio Griniaus
Atsiminimai ir mintys, 1-ji dalis 302 psl., kaina $2.00
antroji dalis 336 psl. su abiejų dalių vardynu, kaina $5.00
Perkant abi dalis kaina tik $6.50

Prof. P. Pakarklio Kryžiuočių valstybės santvarkos bruožai, 176 psl., kaina $2.00

Prof. P. Pakarklio Senasis Prūsų teisynas, 31 psl... 50 cnt.

Čicagietės Įspūdžiai komunistų pavergtoje Lietuvoj 95 puslapiai, kaina $1.00

Prof. P. Pakarklio Popiežiaus bulės kryžiuočiams, 70 puslapių, kaina $1.00

Frank Lavinsko Amerikos Lietuvių Laikraščiai nuo 1879 m. iki 1955 m. 190 psl. kieti virš. kaina seniau buvo $6.00, o dabar tik $2.00

Dan Kuraičio Magiškuoju kilimu į Vilnių, 330 puslapių, labai įdomūs 1962 metų kelionės į Lietuvą aprašymas su nepaprastais nuotykiais. Kaina $3.00

Knyga yra geriausias žmogaus draugas

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMUS VEDA STASYS MICHELSONAS

— Na, o ką šiandien pasakysi, tėve?

— Maiki, man labai markatna, kad kardinolas Kušingas rezignavo. Tai reiškia, atsisakė Dievui slūžyt, ir tai vis dėl Kenedienės. Teisybę žmonės sako, kad jei velnias pats negali kur šunybės padaryti, tai bobą nusiunčia.

— Bet kardinolas dar nerezignavo, tėve.

— Ale pasakė, kad rezignuos, tai vistiek, kaip rezignavo; juk tokio stono asaba savo žodžio nemainys.

— Tėve, jis jau tris kartus rezignavo ir vis dar savo raguotos kepurės nepadėjo į muziejų. Ir aš nemanau, kad šį kartą jis ją nusiims.

— Maiki, šį kartą jis buvo labai užgautas. Sako, katalikai užvertė jį laiškais su protestais, kam jis pazvalijo katalikei Kenedienei pamesti savo vierą ir tekėti už pravoslavo. Ir kaikurie laiškai esą labai škaradni, stačiai paškudni.

— Tas tiesa, tėve. Katalikų pasipiktinimas buvo didelis. Bet skaudžiausias kardinolui smūgis buvo tas, kad pats popiežius jį pasmerkė, kam jis teisina Kenedienės santuoką su divorsuotu vyru. Todėl Bostono kardinolas ir pasakė., kad pasiūlysiąs popiežiui savo rezignaciją.

— Nu, tai taip ir bus.

— Aš, tėve nemanau, kad taip bus.

— Kodėl tu nemanai?

— Todėl, kad vėjas pradeda pūsti jau iš kitos pusės. Kardinolas jau skelbia, kad dabar jis gaunąs laiškų su prašymais nerezignuoti. Kiek jis tokių prašymų gauna, niekas nežino, bet jis sako gaunąs "tūkstančius"— ne tik iš katalikų, bet ir iš kitų. Net žydų rabinai maldauja jį, kad nerezignuotų. Kiti net verkią. Na, o rezignacija dar nepaduota popiežiui. Taigi kardinolas gali "pasigailėti" tų maldautojų ir pasilikti kardinolu kaip buvo. Skriaudos niekam nebus, o kardinolo biografijai bus daug medžiagos.

— Ale pasakyk, kaip tu rokuoji, kokiu spasabu jis įsipainiojo į tos bobelkos sijoną?

— Ei, ei, tėve, taip nekalbėk: buvusio prezidento našlės "bobelka" nevadink. Ir nesakyk, kad kardinolas "įsipainiojo į jos sijoną!"

— Ar tas ne teisybė?

— Ne, tėve, kardinolas neįsipainiojo į jokį sijoną. Kad ir norėtų, jis negalėtų į ponios Kenedienės sijoną įsipainiot, nes jos sijonėliai labai trumpi. Ir kai stojo su tuo graiku prie šliūbo, jos sijonėlis buvo 4 colius aukščiau kelių. Ir ne baltas, kaip nuotakų tradicja reikalauja, bet rožinės spalvos.

— Nu, matai, prie šliūbo sijonas 4 colius aukščiau kelių. Tai jau verčiau būtų visiškai be sijono, tai būtų daugiau fonių... Jes, gal tu ir teisybę sakai, kad negalima jos vadinti bobelka, ba bobelkos tokių sijonų nenešioja. Tai tik papliauškų mada. Ir todėl aš negaliu suprasti, kodėl kardinolas užsiėmė su tokia.

— Jis, tėve, aiškina šį klausimą taip. Kai buvęs prezidentas Kenedis apsivedė, tai paprašė jį, kardinolą, kad prižiūrėtų jo žmoną ir vaikus, jeigu jam kas atsitiktų. Todėl, kai Kenedis tapo nušautas, jis, kardinolas, ir pradėjęs likusia jo šeima rūpintis. Bet man, tėve, šitas kardinolo aiškinimas neatrodo patikimas.

— Kodėl?

— Visų pirma todėl, kad likusi prezidento našlė buvo labai gerai aprūpinta. Jos vyras paliko milionus. Be to, kaip prezidento našlei, valdžia mokėjo jai $10,000 per metus pensijos.

— Nu, tai ją galėjo plėšikai apruboti.

— Bet kardinolas nėra policmanas. Jis negalėjo apsaugoti jos nuo plėšikų. Kad jai kas neatsitiktų, ją ir jos vaikus nuolat saugojo slaptosios policijos agentai. Ji nei žingsnio niekur nežengė be jų palydos. Todėl, tėve, man nesinori tikėti, kad velionis Kenedis būtų prašęs savo žmonai kardinolo priežiūros, kuris retai kada iš savo rezidencijos iseina. Kokią jis galėtų duoti jai priežiūrą ar apsaugą?

— O gal jis turėjo ją savo dvasiškoj apiekoj?

— Bet yra tūkstančiai likusių našlių su vaikais, tačiau kardinolas savo "apiekos" joms nesiulo, nors jom pagalba tikrai reikalinga.

— Prisipažinsiu, Maiki, kad aš nežinau, kaip tą kardinolo bičiulystę su Kenediene išfigeriuot. Ar tu žinai?

— Nežinau ir aš, tėve. Bet žmones spėja, kad jam rupejo pinigai. Jis pats prisipažįsta, kad jis gauna daug laiškų, kurie daro jam tokių kaltinimų.

— As tau pasakysiu, Maiki, kad pinigus ir šventieji myli. Mano frentas Zacirka dažnai sako: kur pinigai, ten ir kunigai.

Juodojo pasaulio sukilimas

STASYS MICHELSONAS

Pirmoji dalis

BENDRAS AFRIKOS VAIZDAS

Palyginti trumpu laiku Afrikoje įvyko tokio masto permainų, kokių pasaulis nebuvo matęs nei girdėjęs. Atsilikęs nuo civilizacijos, tamsus ir bejėgis juodas žmogus, kuris per amžius buvo tik vergų rinkai tinkama prekė, staiga pakėlė galvą prieš baltojo žmogaus tenai viešpatavimą ir sušuko: Gana vergijos! Aš noriu būti laisvas! Šalin iš mano žemės visi atėjūnai, visos kolonijos!

Ir galingos baltojo žmogaus imperijos, kaip Didžioji Britanija, Prancūzija, Belgija ir kitos, buvo priverstos iš Afrikos trauktis.

Kaip juodasis pasaulis buvo pavergtas ir kokiu būdu išsilaisvino, — nors dar nevisai susitvarkė, — apie tai pakalbėsime toliau, o tuo tarpu reikia pasakyti keletą žodžių apie bendrąjį Afrikos vaizdą ir nors iš tolo pažinti jos gyventojus: kiek jų ten yra, kokie jų papročiai, kokia religija ir t.t.

Visų pirma tenka pažymėti, kad Afrika ne visa juoda. Egipto, Etiopijos ir kitų pakraščių gyventojai yra atėję iš Mažosios Azijos ir priklauso baltajai rasei. Afrikoje tokių yra keliasdešimt milionų. Gi viso kontinento gyventojų (1964 metų apskaičiavimu) yra 304,000,000. Afrikos plotas turi apie 30.227,000 ketvirtainių kilometrų, arba apie 11,684,000 ketvirtainių mylių, taigi maždaug toks, kaip Jungtinės Amerikos Valstybės, Vakarų Europa, Indija ir Kinija sudėtos krūvon.

Afrika skiriasi nuo kitų žemynų nepaprastu savo pajūrio krantų lygumu: kiek žymesnių įlankų ir išsikišimų kaip ir nėra. Tik į pietų rytus yra didelė sala, kuri pirma buvo vadinama Madagaskaru, o dabar — Malagasų respublika. (Po paskutinio pasaulinio karo Madagaskare buvo apsigyvenęs ir mūsų tautietis Ernestas Galvanauskas, buvęs nepriklausomos Lietuvos ministeris veiklus revoliucionierius. Rašant šiuos žodžius, jis buvo jau persikėlęs į Prancūziją ir ten miręs).

Per šiaurinę Afrikos dalį eina didžioji Sacharos dykuma, užimanti apie 3.500,000 ketvirtainių mylių plotą. Į šiaurę nuo tos dykumos gyvena daugiausia arabai ir kiti baltosios rasės žmonės. Pietinis kontinento galas, vadinamas Pietų Afrika, taip pat yra baltaodžių apsėstas. Negrai gyvena pačiame Afrikos vidury, tarp didžiųjų girių, ežerų ir upių.

Afrikoje yra didelių ežerų, ypač Viktoria, Chad, Tanganyka ir Nyasa. Iš upių didžiausia yra Nilas, paskui seka Kongas (Congo), Nigeris ir Zambesi, bet nemažos ir kitos. Todėl, nors esama didelių dykumų ir smėlynų, Afrika yra gan vandeningas žemynas. Kalnais ji nedaro didelio įspūdžio, vis dėlto Kilimanžaras (toks kalno vardas) rytiniame pakrašty yra iškilęs 20,000 pėdų aukščiau jūros lygio. Šiaurėje yra nutįsusi plokščiakalnių grandinė, vadinama Atlaso vardu. Čia yra gausu užgesusių ugniakalnių, kurių aukščiausi čiukurai siekia iki 10.000 pėdų.

Jei žiūrėsim į Afrikos žemyną iš aukštai pakilusio lėktuvo, tai jis atrodys lyg iš vandenyno iškilusios "milžiniškos jaknos arba inkstas", sako John Gunther, kuris Afriką tyrinėdamas pats skraidė jos padangėmis.

Susisiekimas Afrikos žeme yra pasibaisėtinas, sako tas pats rašytojas. Antai, Kenija buvo Afrikoje pavyzdinga anglų kolonija; jie ją valdė 50 metų, tačiau jos keliais pasipiktintų ir necivilizuoto Tibeto gyventojas. Bet visgi Kenija dar turi nors tokių kelių, o kitur — milžiniški plotai, ir nėra nei šunkelio. Nuvykti iš vieno miesto į kitą — sakysim, 400 mylių — reikia mažiausia šešių savaičių laiko.

Afrikos žmonių skurdas — vistiek, ar jie gyvena mieste, ar krūmuose — yra toks, kad Vakarų civilizacijos žmogui sunku įsivaizduoti. Vidutinis paprasto negro uždarbis rytų Afrikoje yra nuo $3 iki $4 mėnesiui, o per apskritus metus jie uždirba nuo $14 iki $28. Milionai žmonių pasensta ir miršta, niekad nematę daktaro.

Didelę gyventojų daugumą sudaro juodosios rasės kiltys. (Žodį "kiltis" vartoju ta prasme, kaip padermė, tautelė, gentis, angliškai — "tribe").

Spėjama, kad Afrikoje apytikriai yra 700 kalbų ir tarmių, taigi apie tiek turėtų būti ir kilčių, kurios tas kalbas vartoja. Taip yra subyrėjusi negrų rasė.

Šiandien tikraisiais negrais yra laikomi jau tik grynakraujai juodosios rasės žmonės, o jų kiltys, kaip buš-

Keista ta Amerika

Mokslas, technika čia yra taip toli kaip niekur kitur pazengę. Ji pirmoji siekia net mėnulin žmogų nuskraidinti. Ir tada, kada net katalikų bažnyčia pripažįsta žmogaus išsivystymą evoliucijos keliu iš primityvesnių gyvybės formų, čia yra net dvi valstijos (Arkansas ir Mississippi), kuriose uždrausta mokyklose aiškinti, kad žmogus yra išsivystęs iš žemesnio organizmo, draudžiama net pasakyti, kad yra toks aiškinimas.

Little Rock mokyklos mokytoja Susan Epperson kartu su dviejų mokinių tėvais kreipėsi į aukščiausią teismą, prašydama Arkansas valstijos įstatymą, draudžiantį dėstyti Darvino evoliucijos teoriją, pripažinti priešingu konstitucijai.

Mokytojos advokatas sako, kad kaikuriose Arkansas mokyklose biologija nedėstoma, nes negali gauti biologijos mokslo vadovėlių, kuriuose nebūtų dėstoma Darvino teorija.

Kaikurie mokytojai gudriai apeina įstatymą. Jie liepia mokiniams neskaityti tų skyrių, kur rašoma apie žmogaus evoliuciją. Aišku, mokiniai tuos skyrius kaip tik pirmiausia perskaito Bet prie tokių mokytojų negali prikibti, kad jie nusižengia veikiančiam įstatymui, kuris draudžia dėstyti evoliucijos teoriją.

Kennedžio šeimos nariai lipa iš lėktuvo, grįžę iš Jacqueline vestuvių, kurios buvo Graikijoje, Scorpios saloj.

Little Rock, Ark., mokyklos biologijos mokytoja Susan Epperson, iškėlusi bylą Aukščiausiame teisme, reikalaudama panaikinti tos valstijos draudimą aiškinti mokyklose žmogaus evoliucijos mokslą.

menai, hotentotai ir šimtai kitų tai jau maišyto kraujo tamsiaodžiai; jie yra susimaišę su semitais (arabais), chamitais ir kitais atėjūnais. Tuos mišriuosius, kurie sudaro šimtus visaip vadinamų kilčių, geriausia yra vadinti negroidais, negro vardą paliekant tiktai tiems, kurie pasižymi ryškiausiomis savo rasės savybėmis. Tos savybės— tai juoda oda, trumpi ir gauruoti kaip avies vilna plaukai, trumpa priplota nosis, storos lūpos, dideli dantys ir atsikišę žandai. Tokiais pat bruožais pasižymi ir negroitai, tik jų spalva nėra tokia juoda, kaip grynakraujų negrų.

Tikrieji negrai gyvena daugiausia Afrikos gilumoje, į pietus nuo Sacharos dykumos, o negroidai laikosi Afrikos pakraščiuose, kur yra įsibrovusių baltų atėjūnų.

Žodis "negras" yra kilęs iš lotynų žodžio "niger", kas reiškia juodą. Ispanai tą žodį rašo "negro". Šitą formą pasiskolino iš jų ir anglai.

Bet Afrikos negrai to žodžio nemėgsta, nes jaučia, kad juodas yra žema žmogysta. Jie patys vadina save **afrikėnais** ir nori, kad kiti taip juos vadintų.

Reikia pasakyti, kad jų broliai Amerikoje taip pat nenori būti "nigeriais". Už tokį pavadinimą juodveidis gali kirsti jums į akį. Nelabai jie mėgsta ir negro vardą. Jie vadina save "colored" — spalvuotas.

Be Afrikos negrų ir negroidų, yra dar negritų kiltis. Tai mažo ūgio ir menko kūno juodukai. Ispanai juos aptiko, užėmę Filipinų salas. Ispanų kalboje "negrito" reiškia mažutį negrą, nes jų ūgis retai siekia 5 pėdų. Manoma, kad jie taip pat priklauso negrų rasei, nes bruožai labai panašūs.

Afrika yra didelių kontrastų žemė. Kai viena jos dalis (Egiptas) yra jau seniai pasiekusi aukštos kultūros, tai kitose vietose ir šiandien dar bastosi akmens gadynės nomadai. Kaikurie jų dar tebegyvena urvuose, ir nėra dar išnykęs kanibalizmas.

Bet, kaip sakėm, Afrika ne visa juoda. Pavyzdžiu gali būti jau minėtas Egiptas. Vėliausiu apskaičiavimu, Egipte buvo 36,059,000 gyventojų, tačiau jie nepriklauso negrų rasei. Jie yra kilę iš chamitų ir semitų, kuriuos etnologiniu požiūriu reikia laikyti baltveidžiais, Jie yra atėję Egiptan iš Mažosios Azijos.

Seniau chamitus mėginta gretinti su arabais, t. y. su semitais, nes atrodė, kad jų kalbos giminingos. Bet vėlesnių laikų kalbininkai tokią pažiurą atmeta. Rasiniai bruožai taip pat kitokie. Semitų nosys yra didelės, kumpuotos ir storais galais, lūpos storos, gi chamitų nosys yra siauros ir tiesios, o lūpos vidutiniškos.

Šita tema verta pakalbėti plačiau.

(Bus daugiau)

MIAMI, FLA.

Siautė piktas Gladys

Kubos pakrašty susiformavęs viesulas Gladys, nusiaubęs Kubą, dvigubai stipresnis pasuko Floridon. Spalio 16 d. naktį Miami mieste lietus pylė kaip iš kibiro. Užsikimšo kanalizacija, gatvės pavirto upėmis. Daug automobilių buvo apsemta, aplamdyta. Namų rūsiai buvo patvinę, bet žmonių aukų nebuvo.

Padūkęs čia, viesulas pasuko į pietvakarius.

Tai jau septintasis viesulas, šiemet išgąsdinęs Floridos gyventojus.

Buvo Lietuvių Tarybos posėdis

Spalio 27 d. buvo Lietuvių Tarybos susirinkimas, kuriame dalyvavo visų draugijų, išskyrus Lietuvos duobkasių komunistų, atstovai. Jame valdyba davė savo darbų apyskaitą, buvo išrinkta valdyba 1969 metam (pirm. A.D. Kaulakis, vicepirm. K. Bukaveckas ir F. Radzius, prot. sekr. J. Bukaveckienė, ižd. V. Zees) ir kelios komisijos.

Moterų banketas

Moterų socialinio klubo banketas bus lapkričio 10 d. pradžia 5 val. vak.

Sandaros banketas

Sandaros 52 kuopa rengia didelį banketą lapkričio 17 d. Lietuvių klube (3655 N. W. 34 gatvė), pradžia 5 val. vak. Nariai, sumokėję nario mokestį už šiuos metus, bus pavaišinti veltui.

Valdyba kviečia visus atsilankyti. Čia sutiksite senus draugus, su kuriais galėsite prisiminti jaunas dienas.

L. J. Stasiulis

ARGENTINA

Taisomos paklaidos

Mus prašo pataisyti Keleivio nr. 29 išspausdintoj korespondencijoj įsibrovusius netikslumus.

Jaunimo kelionei 100,000 pezų aukojo ne Argentinos Lietuvių Centras, bet Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba.

A. Juknevičiaus vadovaujamai radijo programai aukojusių sąraše praleistos pavardės asmenų, kurie aukojo po 1000 pezų. Tai — J. Čykstas, Morkūnas, Padvalskis ir Stankevičius (Susiv. pirm.). ALOST minėtam radijui 30,000 pezų ne paskolino, bet paaukojo.

MOTERŲ SKYRIUS

HALINA DIDŽIULYTĖ - MOŠINSKIENĖ

Rugiapiūtė tėviškėje

— Ance, kelkis! Ei, Ance, užteks knarkti!

Magdė, plačiai nusižiovaudama, purtė Onytę už pečių. Jaunas liaunus petys bejėgiškai blaškėsi ant pagalvės. Galva tingiai pasisuko į sieną.

— Ance, — piktai suriko Magdė. — Tu, tinginių maiše, kelkis! Ance!

— Hm...m...m... Ką?—sapnuodama murmėjo Onytė.

— Po peibeliais, ar dar nesikelsi! — šaukė Magdė ir, pasitaisydama ant galvos skarelę, atplėšė klėties duris.

Vasaros saulės pluoštai pasipylė grindimis ir sustingo dideliu kvadratu klėties viduryje, šilimos posmais glostydami rožinį Onytės skruostą.

— Ai, Dzievuliau, pramiegojau! — šviesiaplaukė mergaitė šoko iš lovos. — Magde, kad tave galas, ko neprikėlei? — saldžiai nusižiovavo.

— Nekėliau... O kad tu nesulauktum! Purčiau, šaukiau, o tu kaip kūlys, — burbėjo Magdė, užsisegdama išblukusią palaidinukę po kaklu.

Magdės veidas buvo rūstus, saule įdegęs. Siauros apvytusios lūpos vos prasiverdavo jai kalbant. Bet ji buvo ištikimiausioji samdinė Tumonių šeimoje. "Be Magdės nebūtų tvarkos", sakydavo seni ir jauni, gerbdami ją už sąžiningumą ir retą prisirišimą. Niekas nežinojo, kiek Magdė turėdavo skausmų su jaunom samdinėm, kaip Onytė. Šios ji kitaip nevadino, kaip Ance.

Ir dabar ji žiūrėjo į papurusią, nunokusią rugių spalvos galvą, sveikata tviskančius skruostus. Jos didelės pilkos akys perbėgo jaunais mergaitės pečiais, ir ji atsiduso:

— Na, krutėk, rioglinkis. Girdi, bernai jau seniai sukilę, dalgius plaka.

Staigiai pasisuko ir iššlepeno pro duris.

— Vaje, vėl kelkis, vėl eik... O tokį sapną sapnavau...

Onytė rąžėsi ir tingiai vilkosi palaidinukę. Ji dar kartą pratrynė žydrias akis, nusižiovavo ir griebė šukas. Po sujaukta pagalve buvo veidrodžio šukė. Vienoj rankoj šukė, kitoj šukos. Pasižiūrėjusi Onytė nusišypsojo. Buvo graži. "Tegul sau Magdė burba. Ne jai lygintis su manim. Jokūbas man sukirs pėdus, ne jai..."

Ji girdėjo, kaip tauška plakami dalgiai, bet staiga šiurpas perbėgo nugara. Jai pasimatė iš po kepurės stogelio veriantis Tumonio žvilgsnis. "Šeimininkas nemėgsta juokų", — blykstelėjo mintis. Ji skubiai pakišo veidrodžio šukę po pagalve ir, šiaip taip supynusi padrikusius plaukus, skubiai vilkosi languotą margą sijonėlį. Išėjus iš klėties, ją apakino rytmetys, net ašaros pasruvo akių kampučiuose.

— Ance, miegale! — šaukė kažin kuris bernas, spiaudamas į galąstuvą.

— Ancka atsikėlė! — dar nuaidėjo.

Čia pasirodė stambus šeimininko stuomuo. Tumonis žengė tvirtai, lydimas žmonos. Jo žvalios akys sekė kiekvieną judesį. Šeimininkės juodų kasų vainikas žvilgėjo melsvumu. Ji švelniai nuėmė dulkę nuo vyro marškinių, akinančių drobės baltumu.

— Ancyte, paskubėk, pusryčiai šąla, — švelniai kreipėsi į Onytę.

— Einu... Vaje, kaip pramiegojau, — teisinosi pastaroji, kaisdama nuo daugelio žvilgsnių, skubėdama trobos link. Čia Magdė pakišo jai dubenį su spirgais. Ant stalo aušo keli blynai. Trumpakojė Kastė rinko šaukštus, baksnodama ilga raudona nosimi į puodus. Jos smailus žvilgsnis piktai sekė Onytę.

— Tai purmaišas! Vis paskutinė, — burbėjo.

"O aš vistiek už tave gražesnė", dažydama blyną į spirgus galvojo Onytė, bet balsiai neprasitarė, žinojo, kad Magdė subars. Magdės ji bijojo labiau, kaip šeimininkų.

(Bus daugau)

Buv. prezidento Eisenhowerio vaikaitė Barbara Anne su savo sužadėtiniu kolumbiečiu Fernando Echavarria-Uribo, su kuriuo susipažino atostogaudama Kolumbijoje. Jų vestuvės bus lapkričio 16 d.

Pranas Naujokaitis

VYŠNIŲ SODAS

Už aukso kalnus jo neatiduosiu —
Mūs vyšnių sodo, —
Kurį širdy nešuos nuo pat vaikystės žingsnių.
Varnėnų švilpesio ten kupini pavasariai,
Ir saulė laša beržo žirginėliais,
Prie svirno rausta saldžios vyšnios:
Paskins jų tėtė seilei varvančiai...
Tarp kmynų miško atsigult taip gera:
Klausytis ošiančių viršūnių
Jūroj mėlyno dangaus...
Mamytės žingsniai aidi takeliu...
Ir niekas mano vardo netarė taip meiliai,
Ir niekas nebetars jau niekados...
Pasauliai griuvo
Sunkioj dalioj ir praradimuos,
Didžiausią savo brangenybę —
Dar vis širdy nešuos.
Tik vyšnių sodą —

(Iš Prano Naujokaičio eilėraščių knygos "Auksiniai rageliai", kuri gaunama ir Keleivyje už 2 dolerius).

Prezidento Johnsono duktė Lynda Bird Ropp su savo pirmagime dukrele Lucinda.

Nixono duktė Tricia bus šešioliktosios tarptautinės azalijų šventės balandžio 23-27 d. Norfolke karalienė.

Naujosios kartos visuomet yra tokios, kokios jų motinos buvo. Dvasinis moterų lygis yra daug reikšmingesnis tautos kraujui, negu vyrų.
Vydūnas

Kaip suliesėti

Reguliuoti savo svorį ir nenutukti norime visos. Kaip tai padaryti, yra sukurta daug įvairių dietų, receptų, patarimų. Kartais jie gana skirtingi, vadinasi, tenka pasirinkti pačioms ir, svarbiausia, turėti valios ir kantrybės jų laikytis ilgesnį laiką ir nesmaguriauti.

Štai ką mitybos ir sulisėjimo klausimais rašo bulgarų, vokiečių ir rusų žurnalai.

Bulgarų žurnalas "Lada"

Dauguma sulisėjimo dietų grindžiamos maisto kaloringumo mažinimo pradu. Tokių dietų tikslas — priversti organizmą sunaudoti savo reikalingas atsargas ir tuo mažinti svarį. Todėl leidžiama vartoti tokie maži maisto kiekiai, kad žmogus, nusprendęs sulisėti, jaučia nuolatinį alkį, pablogėja jo savijauta. Be to, tenka pastebėti, kad šios dietos neturi pasisekimo.

Pastaruoju metu kaikurių dietologų pastangos nukreiptos tokiam mitybos režimui nustatyti, kad organizmas būtų priverstas visą laiką naudoti savo atsargų kalorijas, bet kad žmogus nebadautų.

Tyrinėjimo tikslas — surasti tokią dietą, kuri reikalautų žymaus virškinimo organų įtempimo ir kurios metu būtų išnaudojami organizme esantieji energijos ištekliai.

Laikantis šios dietos, negalima vartoti daug miltų ir miltinių gaminių, cukraus gaminių, bulvių, pieno ir pieno produktų, gyvulinių riebalų, ryžių, pupų, pupelių, alkoholinių gėrimų, kavos ir arbatos. Galima: įvairią liesą mėsą, kietai virtus kiaušinius, įvairias lapines daržoves ir šakniavaisius, agurkus, pomidorus, grybus, salotas, visų rūšių sviežius ir džiovintus vaisius, išskyrus inžirus ir razinas. Obuolius ir kriaušes reikia valgyti neluptus. Riebalus galima vartoti tik augalinius. Gydymas prasideda tris dienas trunkančia bandomąja dieta.

Pirmoji diena

Pusryčiai: kiek galima daugiau lieso kumpio, liežuvio ar šaltos jautienos, 2 kietai virtus kiaušinius, ridikėlių, žalių kopūstų, agurkų arba saldžių pipirų. Po to kas dvi valandas valgyti neluptus obuolius ir kriaušes.

Pietūs: vietoje sriubos— salotos (4-5 porcijos) su saulėgrąžų aliejumi ir actu, be to, apie svarą virtos jautienos su krienais ir garstyčiomis, kriaušės, obuoliai arba kiti vaisiai (kaip galima daugiau). Iki pat vakaro galima gerti tik karštą žolių arbatą ir vandenį.

Pirmą dieną nevakarieniauti.

Antroji diena

Nepusryčiauti.

Pietūs: vaisiai ir salotos (kaip galima daugiau) iki pat vakaro.

Trečioji diena

Pusryčiai: vaisiai ir daržovės, kaip antros dienos pietums. Po to kas dvi valandos — vaisiai.

Pietūs: kaip pirmą dieną, o po to kas dvi valandos — vaisiai.

Kontrolinis svėrimas trečios dienos vakare parodys, kad svoris sumažėjo nuo nemažiau kaip svaro iki kelių svarų.

Po tris dienas trukusios bandomosios dietos, kol svoris sunormalės, prisilaikyti žemiau nurodytos dietos.

Pusryčiai: tokie, kaip ir bandomosios dietos prmąją dieną.

Pietūs: kiek galima daugiau liesos mėsos, daržovių, salotų, vaisių.

Vakarienė: tas pats, kas ir pietums.

Per savaitę žmogus sulisėja vidutiniškai 5 svarus, per dvi savaites — 7 svarus, o per keturias savaites —10 svarų. Nuosekliai liesėjant, po dviejų savaičių leidžiama valgyti juodos duonos plutų, gerti kava, arbatą. Po keturių savaičių leidžiama valgyti truputį ryžių, pupelių. Mažėjant svoriui, mažėja ir apetitas. Kai svoris pasidarys normalus, reikia pereiti prie normalios įprastinės dietos, apribojant duonos, cukraus ir alkoholinių gėrimų kiekį.

Svoriui padidėjus, vėl pereinama prie ankščiau nurodytos dietos.

Teisės patarimai

Advokatė M. Šveikauskienė sutiko atsakyti į Keleivio skaitytojų klausimus teisės reikalais. Tie klausimai turi būti bendro informacinio pobūdžio. Klausimus ir atsakymus spausdinsime šiame skyriuje. Laiške reikia pažymėti, kad esate Keleivio skaitytojas.

Klausimus prašome siųsti tiesiog šiuo adresu:

M. Šveikauskas, Attorney at Law,
Co-operative Bank Plaza
1864 Centre Street
Boston, Mass. 02132

Klausimas

Esame seni Keleivio skaitytojai. Kreipiamės į Tamstą su klausimu ir iš anksto lėkojame už patarimą.

Mūsų žentas yra dantų gydytojas. Nors ne lietuvis, bet labai geras ir rimtas žmogus. Jie turi tik vieną sūnų, ir jis jau lanko "high school" (gimnaziją). Mes turėjome dviejų šeimų namus. Patys gyvename antrame aukšte, o daktaras su savo šeima pirmame aukšte. Jis ten pat buvo ir įtaisęs savo "office" (kabinetą). Jis turi daug pacientų, ir visi jį mėgsta. Ta vieta, kurioje namus pirkome prieš 30 metų, pasikeitė: atsikraustė kitokie gyventojai, ir mums pasidarė nebegera ten gyventi.

Žiūrėjome kitur namų, bet negalėjome tinkamų gauti, nes norime visi kartu gyventi, o daktaras nori turėti gerą ir gražų "office". Po keletos metų ieškojimo suradome gerą sklypą žemės ir nutarėme jį nupirkti ir pastatyti gerus, gražius vienos šeimos namus.

Mudu su vyru esame tik vieni du ir sutinkame, kad dviejų kambarių mums pilnai užtektų. Taigi žentas pasisamdė architektą, padarė planus ir pradėjome statyti namus.

Mudviem su vyru buvo nutarta įrengti du kambarius apačioj, basemente, bet ten labai gražu ir erdvu. Apačioje buvo įrengtas puikus "office" ir penkių kambarių butas vaikams gyventi. Viskas ėjo gerai. Mes sumokėjome už sklypą didelę sumą pinigų, bet žentas sutaupęs tą namų pastatymą, ir dėl to turėjome pasiimti geroką paskolą iš banko.

Kai įsikraustėm į naujus namus, mums atrodė, kad viskas taip puiku ir gera, kad, rodos, gyvenk ir džiaukis. Praėjo keletas mėnesių, ir mes gaunam laišką iš teismo, kad mes esame traukiami į teismą. Žentas tuoj nubėgo į teismą sužinoti, kas mus traukia į teismą, kad už viską apsimokėjome. Pasirodo, kad kaimynai ir tas žmogus, iš kurio buvo nupirkta žemė, traukia į teismą mūsų žentą todėl, kad, girdi, jis neturi teisės **bizni varyti** toj vietoj, kurioj pasistatėme namus.

Mes negalime suprasti, kodėl taip yra. Juk daktaro "office" nėra krautuvėlė ar biznis. Juk čia tik ligoniai ateina, o ne biznieriai ar pirkėjai. Žentas tuoj pasiėmė advokatą, ir tas jam pasakė, kad reikalas rimtas ir kad mes galime teisme pralaimėti. Mes nenorime perdaug žento klausinėti, nes ir taip jam dabar rūpesčių netrūksta. Norėtume Tamstą paklausti, kodėl galima žmogų traukti teisman be jokios jo kaltės ir kas mums dabar daryti?

Uošviai
Indiana valstija.

Atsakymas

Tamsta man duodi labai mažai reikalingų informacijų, ir todėl turiu atsakyti į Tamstos laišką, pasiremdama vien prileidimais.

Prileidžiu, kad Tamsta rašai apie teisiniai vadinamą "restrictive covenant". Dažnai būna taip: kai didelis plotas žemės yra paskirstomas į atskirus sklypus ir tie sklypai yra parduodami pirkėjams, tam tikros sąlygos (conditions) yra įtraukiamos į žemės perleidimo dokumentus (deeds). Tos sąlygos paprastai yra tokio pobūdžio: kad statomi namai tegali būti vienos šeimos; kad iš priešakio ir iš šono turi būti mažiausia tiek ir tiek žemės paliekama; kad statomi namai privalo būti naudojami vien tik kaipo gyvenamieji namai, o ne verslo ar profesiniams reikalams.

Paprastai tos "sąlygos" būna, kaip aukščiau minėta, įrašomos į "deed". Todėl, jums perkant namus, advokatas, kuris tvarkė jūsu pirkimo reikalus, apie tai privalėjo žinoti ir jums pranešti. Jei jūs pirkote sklypą **be** advokato, — tada, žinoma, toks reikalas galėjo praeiti niekeno nepastebėtas, ir Tamstos esate tikroj bėdoj.

Jei sklypai buvo "zoned for residental purposes only" (atseit, jie buvo skirti vien gyvenamiems namams statyti), Tamstų žentas negalės turėti dantų gydymo "office" tuose namuose. Galiu Tamsta užtikrinti, kad daktaro, dentisto arba advokato "offices" yra laikomi "biznio įstaiga" ir to Tamsta nepakeisi.

Tokie "apsunkinimai" (restrictions) yra rimtas dalykas, kaip Tamstų vaikų advokatas jiems pasakė. Tik tuo atveju, jei aplinka (neighborhood) taip pasikeičia, kad nebėra prasmės tuos "apsunkinimus" taikyti, — tie apsunkinimai gali būti teismo pripažinti "nebereikalingais". Jei aplinka nėra pasikeitusi ir ji tebėra "residencinio" pobūdžio, kaip buvusi, — Tamstos nieko negalėsite padaryti, ir Tamstų žentas turės nuomoti ofisą kitur.

AUSTRALIJA

E. Reisonienei 70 metų

Rugsėjo 8 d. suėjo 70 metų teisininkei Elenai Reisonienei, gyvenančiai Adelaidėje ir labai daug dirbančiai socialinės globos srityje.

Vietinės žinios

VIRGILIJAUS NOREIKOS KONCERTAS BOSTONE

Pagaliau solistą Virgilijų Noreiką išgirsime ir Bostone **lapkričio 17 d. 5:30 v. v. John Hancock salėje, 180 Berkeley Street.**

Solistui akomponuoja Vilniaus operos koncertmeisterė **Ženeta Noreikienė.**

Štai ką rašo Kanados lietuviškoji spauda apie jų koncertus:

"Neeilinis ir aukšto lygio koncertas. Vilniaus Operos solistas Virgilijus Noreika pagarsėjęs visoje Europoje. Debiutavęs Milano La Scaloj pirmaeilėse rolėse. Jo nuostabų balsą ir puikią scenos laikyseną pastebėjo daugelis rimtų kritikų.

"Jau trečią kartą tenka V. Noreiką girdėti Montrealy, ir nesiliauja jis stebinęs. Sužavėjo jis mus savo žmonišku šiltumu ir nesibranginimu... Savo tembru, primenančiu Kiprą Petrauską...

"V. Noreika įtikino mus savo balso skalės platumu, jo jėga ir didele muzikine kultūra...

" Koncertas liks neabejotinai vienu iš gražiausių kultūrinių įvykių Montrealio lietuvių gyvenime". — rašo Kanados laikraštis "Nepriklausoma Lietuva".

"Į dainą Mano Gimtinė V. Noreika įdėjo visą savo širdį, atskleisdamas gimtinės šauksmą...

"Tenka džiaugtis, kad Virgilijus Noreika ir balsu ir išpildymo dovana drąsiai gali varžytis su italų garsenybėmis...

"Laimingas yra Vilniaus Operos teatras, susilaukęs pakaitalo Kiprui (Petrauskui)", — baigia recenziją Toronto "Tėviškės Žiburiai".

Tikimės, kad Bostono ir plačių apylinkių lietuviai suplauks išgirsti ir pamatyti iš mielos tėvynės atskridusių talentingų menininkų.

Bilietai gaunami kasoje prie įėjimo. Jų kaina — 4, 3 ir 2 doleriai.

Koncertui Rengti Komitetas

Mirė A. Stanislovaitienė

Spalio 30 d. mirė sena Keleivio skaitytoja Antanina Stanislovaitienė - Ramoškaitė, gyvenusi So. Bostone. Ji paliko liūdinčius vyrą Juozą, dukteris Pranę ir Jozefiną Starinskienę su šeima ir du brolius Lietuvoje. Jiems reiškiame gilią užuojautą.

Kapočiai ilsisi Hawajuose

Dantų gydytojas Antanas Kapočius su žmona Brone šiuo metu gėrisi Hawajų grožiu. Lapkričio 12 d. A. Kapočius jau bus savo kabinete. Linkime jiems gero poilsio.

Vliko vicepirmininkas bus Bostone

Šį sekmadienį, lapkričio 10 d., So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje Lietuvių Veteranų "Ramovės" skyrius rengia Lietuvos kariuomenės 50 metų atkūrimo sukakties minėjimą. Jame kalbės iš New Yorko atvykęs Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vicepirmininkas **Juozas Audėnas.**

Meninę programą atliks Worcesterio Meno Mėgėjų Ratelis, bus šokiai, baras, bufetas. Pradžia 3 val. po pietų.

10 val. ryto bus pamaldos Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone.

Rengėjai kviečia visus dalyvauti, gi organizacijas su vėliavomis.

Apdovanotas kapitonas A. J. Namaksy

Bostone plačiai žinomų Kotrynos ir Adolfo Namaksių sūnus kapitonas A. J. Namaksy, kuris tarnauja JAV aviacijoje Hawajuose, savo vyresnybės apdovanotas medaliu už pavyzdingą tarnybą.

Aukojo Balfui

Balfui aukojo F. ir V. Izbickai $15 ir St. ir Z. Kiliuliai $10.

Bostono PARENGIMŲ KALENDORIUS

Lapkričio 10 d. Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimas So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos salėje.

* * *

Lapkričio 16 d. Lituanistinės mokyklos puota So. Bostono Lietuvių Pil. Dr-jos III aukšto salėje.

* * *

Gruodžio 6 d. 8:30 val. va. Jordan Hall Baltų dr-jos II-sis koncertas, kurio programą atlieka latvis pianistas Klavinš.

* * *

Gruodžio 8 d. So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos III aukšto salėje vakarienė Jaunimo stovyklos statybai Putname paremti.

* * *

Gruodžio 15 d. 3 val. popiet Jordan Hall Izidoriaus ir Vytenio Vasyliūnų lietuviškos muzikos koncertas.

* * *

Kovo 2 d. 8 val. vak. Jordan Hall Izidoriaus ir Vytenio Vasyliūnų lietuviškos muzikos koncertas.

* * *

Kovo 14 d. 8:30 val. vak. Baltų dr-jos III-sis koncertas. Programą atlieka solistė Daiva Mongirdaitė.

* * *

Kovo 16 d. V. ir S. Minkų radijo Talentų popietė So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje.

Nepaprastas koncertas Bostone

VILNIAUS OPEROS PIRMAEILIO SOLISTO

Virgilijaus Noreikos

Koncertas

1968 m. lapkričio 17 d. (sekmadienį) 5:30 val. vakaro

John Hancock salėje, 180 Berkeley St.,

Akomponuoja ŽANETA NOREIKIENĖ

Vilniaus Operos koncertmeisterė

Bilietai gaunami kasoje prie įėjimo

Kasa bus atidaryta 1 valanda prieš koncertą

Bilietų kainos 4, 3 ir 2 doleriai

Koncertui Rengti Komitetas

Komikas Jackie Gleason iškėlė savo žmonai, buvusiai baleto šokėjai, skyrybų bylą.

LIETUVIŲ SKAUTŲ ŽENKLELIAI

Lietuvių Skautų Sąjunga savo 50 metų sukakties proga išleido dviejų rūšių ženklelius: 1. visiems savo nariams ir 2. rėmėjams.

Skautų Sąjungos nariai ženklelius patys įsigyja, o rėmėjų ženkleliai įteikiami skautų organizaciją remiantiems asmenims, kaip dėkingumo ir pagarbos pareiškimas.

Ženklelių kaina: nario $2, rėmėjo — $3.

Bostone ženklelių reikalais rūpinasi LSS Tarybos Pirmijos narys s. Č. Kiliulis, 51 Torrey St., Dorchester, Mass. 02124.

Mėnulis nuo žemės yra 240,000 mylių atstume, o nuo žemės iki Marso 34 mil. mylių.

DIEVO KARALYSTĖS ŽINIOS

Tema:

TEISMO DIENA

"Tegul linksminasi dangus ir tesidžiaugia žemė; teūžia jūra ir visa, ko ji pilna. Tesidžiaugia laukai ir visa, kas juose yra. Tuomet džiaugsis visi miškų medžiai Viešpaties akivaizdoje, nes jis ateina, nes ateina teisti žemės. Jis teis žemės rutulį teisingai ir tautas savo ištikimybėje"

—Psalmė 96:11-13

Apie ateities teismo dieną visai žmonijai Biblijoje kalbama labai aiškiai, ir jos kalba pasiekia džiaugsmo ir vilties, kaip patarta mūsų tekste, kad pasaulis džiaugtųsi dėl to, kad Viešpats ateina teisti žemės. "Jis teis žemės skritulį teisingai ir žmones savo ištikimybėje (teisybėje)". Apaštalas Povilas išreiškė panašias mintis, kai, kalbėdamas nuo Marso kalnelio, jis pasakė žmonėms, kad Dievas yra paskyręs dieną, kurioje jis teis pasaulį teisybėje per Jėzų Kristų, kurį "jis padarė patikimą visiems, prikeldamas jį iš numirusiųjų....—Ap. Darbai 17:31.

Būsimojo teismo dieną, kurią Viešpats yra pažymėjęs savo išganymo plane, nėra tiktai suteikimas atlyginimo teisiesiems ir nubaudimas piktųjų, nes tai bus laikas ištyrimo ir tardymo, kuriuo žmonėms, pasinaudojant pilnu visų savo gyvenimo klausimų pažinimu bus duota proga pasirinkti paklusnumą Viešpačiui arba nepaklusnumą, teisingumą arba neteisumą.

Reikia suprasti, kad anoji teismo diena nėra paprasta dvidešimt keturių valandų diena, bet sutinkančiais su kitais Biblijos pareiškimais, yra ta gadynė arba tūkstantametis amžius. (2 Pet. 3:8). Ir tai tas pat tūkstantis metų, kuriuo Kristus karalius ant žemės, nes tuo metu jis bus pasaulio Teisėjas ir Karalius. Ištikimieji šio amžiaus Jėzaus pasekėjai karaliaus drauge su juo per aną tūkstantį metų, ir jie taipgi dalyvaus su juo pasaulio teisimo darbe. —Apr. 20:4; 1 Kor. 6:2.

Gražus ir geras Biblijos mokslas apie būsimąją teismo dieną —laiką, kuriuo Viešpats teis pasaulį "teisybėje" ir žmones su savo tiesa", buvo paslėptas ir nejmatomas, dėl to, kad buvo manoma, kad kiekvieno asmens likimas buvo neatmainomai Dievo nutartas mirties valandoje. Šventraštis tokio įsitikinimo nepatvirtina, išskiriant tokius atsitikimus, kurie liečia tuos, kurie šiame Evangelijos amžiuje priėmė Kristų ir pašventė savo gyvybės dieviškai tarnybai.

Priešingai, Jėzus aiškai pasakė, kad tie, kurie nepriima jo mokslo, nėra dabar teisiami; bet jų teismas atidėtas būsimam laikui. "Kas girdi mano žodžius ir jų nelaiko, aš jo neteisiu... žodžiai, kuriuos aš kalbėjau, jie teis jį paskutiniąją dieną". (Jono 12:47,48). Kaip puikiai tai atitinka pažadėjimui, kurs patiektas mūsų tekste, kame pasakyta, kad anoje palaimintoje būsimo teismo dienoje žmonės bus teisiami su teisybe arba tiesa, o Jėzaus žodžiai iš tikrųjų yra tiesa..

(Bus daugiau)

Kas domisi Tiesa, reikalaukite veltui spaudos šiuo adresu:

L. B. S. A.
212 E. 3rd St.
Spring Valley, Ill. 61362

Į LIETUVĄ
geriausia ir vertingiausia dovana
JAV DOLERIŲ CERTIFIKATAI
.PILNAI GARANTUOTI. GREIČIAU PRISTATOMI
DOVANŲ CERTIFIKATAI
yra vertingiausia dovana ir daug geresnė, negu siuntiniai. Jūsų giminės tai patvirtins. Todėl, rengdamiesi siųsti siuntinį, nesiųskit jo, bet siųskite DOVANŲ CERTIFIKATĄ ir jūs pamatysite, kaip bus laimingi ir patenkinti jūsų giminės.

TIK DOVANŲ CERTIFIKATAI
duoda teisę jūsų giminėms pirkti Vnešposyltorgo
SPECIALIOSE DOLERIŲ KRAUTUVĖSE
geriausios rūšies Amerikos, Vakarų Europos ir vietines prekes. Jūsų giminės tai patvirtins.

TIK DOVANŲ CERTIFIKATAI
duoda teisę jūsų giminms pirkti
SPECIALIAI SUMAŽINTOMIS KAINOMIS.
Jūsų giminės tai patvirtins

UŽ PATARNAVIMĄ
nemoka nei siuntėjas nei gavėjas

RUBLIAI Į USSR
Jei jūs norite savo giminėms pasiųsti rublių, mes galime tai atlikti per The Bank for Foreign Trade Maskvoje. Jūsų giminės **gaus pinigus be jokio atskaitymo. Pristatoma per 10-14 dienų.**
Už $10 išmokama 9 "sunkūs" rubliai. Pasiuntimo mokestis $2.75 siunčiant iki $30, o už didesnę sumą —10%. Visi įsakymai yra **pilnai garantuoti ir apdrausti.**

UŽSAKYKITE DABAR
UŽSAKYKITE TIK PER
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 E 23rd Street
New York, N.Y. 10010
KATALOGAI SIUNČIAMI VELTUI.
American Express Company ir Podarogifts Inc. teisėtas atstovas.

FUEL OIL 15.9¢ PER GAL.

Taip-Jūs galit gauti aukštos kokybės alyva ir sutaupyti
Ką daugiau mes duodam:
VELTUI priežiūrą
VELTUI 24 val. patarnavimą
VELTUI dalis, įskaitant ir burnerį ir kontrolę
Garantuotus skaitliuko duomenis
VISA, KAS JUMS REIKIA DARYTI... PAŠAUKTI, KAI REIKIA ALYVOS, IR SUMOKĖTI VAIRUOTOJUI JĄ ATVEŽUS (Mažiausia 100 galionų)
Pagalvokite apie tai!
Nereikalingas pristatymas ir kreditas kaštuoja pinigo. Tas brangias išlaidas pašalindami, mes galime jums duoti aukštos kokybės alyvą už pigesnę kainą.
Pradėkit taupyt šiandie
Pašaukite 482-0200
BI RITE FUEL CO.
303 Harrison Ave.
Boston, Mass. 02118

M & T OIL CO., Inc.
641 E Broadway So. Boston, Mass. 02127
☐ **Krosnies aptarnavimas**
☐ **Automatinis įpilimas**
☐ **Patogios mokėjimo sąlygos**
☐ **Pilnas šildymo įrengimas**
Skambinkite
268-4662

LAISVĖS VARPAS
NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA
Sekmadieniais 8-9 val. ryto
FM Bangomis 105.7 megacikų
Iš WKOX, Framingham, Mass.
VEDĖJAS—P. VIŠČINIS
173 Arthur St.
BROCKTON, MASS. 02402
Tel. JUniper 6-7209

RADIJO PROGRAMA
Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujoj Anglijoj iš stoties WLYN, 1360 kilociklų ir iš stoties FM 101.7 mc., veikia sekmadieniais nuo 1 iki 1:30 val. dieną. Perduodama: Vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.

Biznio reikalais kreiptis į Baltic Florists gėlių ir dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Bostone. Telefonas AN 8-0489. Ten gaunamas ir Keleivis.

NENUSIMINKITE!
Galima pagelbėti sergantiems reumatu, rankų ar kojų skausmais, nutirpimu, jaučiant nuovargį.
REE-LEEF RUB mostis daugumai pagelbsti. Užtikrinam pasėkmes, arba grąžiname pinigus.
Siųskite $5, gausite vaistus su nurodymais.
ROYAL PRODUCTS
North Sta., P.O. Box 9112
Newark, N.J. 07105

DAR GAVOME
LIETUVA BUDO, Stepono Kairio atsiminimų I tomo nedidelį skaičių. Jų kaina tik $2.00

Vietinės žinios

GARSIAI NUAIDĖJĘS LAISVĖS KOVOS METŲ BALSAS

Pagal Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimo 50 metų sukakčiai minėti komiteto planą, šiemet buvo numatyti Bostone surengti bent du didesnio masto renginiai: Vasario 16 iškilmingesnis minėjimas ir rudenį — koncertas. Pirmajam gerai pavykus, jau iš anksto buvo ruošiamasi ir antrajam, kurio programai pasirinkta, be paskirų savųjų ir pasaulinės muzikos kūrinių, pagrindiniu numeriu kompozitoriaus Juliaus Gaidelio kantata "Kovotojai", kuriai literatūrinį tekstą parašė poetas Stasys Santvaras. Ir štai praeitą šeštadienį sulaukėme to įvykio.

Pirmoje koncerto dalyje Bostone pirmą kartą viešis tenoras Leonas Baltrus sudainavo A. Kačanausko dainelę Sielvartas, švedų liaudies dainą ir ariją iš G. Verdi operos Otello. Iškilioji mūsų Chicagos Lietuvių Operos solistė Dana Stankaitytė sudainavo Jeronimo Kačinsko triptiką Paslaptis, Nerimas, Aušra, ir ariją iš G. Puccini operos Manon Lescaut, o bisui— Rožė. Bostoniečiams jau gerai pažįstamas bosas Arnoldas Vokietaitis mums pateikė ariją iš G. Verdi operos Don Carlos ir dar priedo ariją iš operos Fausto. Visa tai buvo, sakytume, trumpas, bet šiltas publikos susipažinimas su solistais, pasibaigęs karštais ir gausiais aplodismentais.

Juliaus Gaidelio kantata "Kovotojai" bostoniečiams buvo seniai laukta naujiena. Ypač, kad ją lietuviškai dainavo amerikiečių choras Pro Musica ir atliko apie 30 profesionalų orkestras, dirijuojami amerikiečio Alfred Nash Patterson, dalyvaujant jau aukščiau minėtiems solistams.

Nesiimant specialisto muzikinio recenzento knibinėjimo, reikia pripažinti, kad šio kūrinio įspūdis publikos ausiai ir širdžiai buvo didelis. Veikalo nuotaikos slinktis nuo dramatinės pradžios, per lyrišką raudą iki vėl draminiai pakilaus finalo kompozitoriaus ir poeto muzika ir žodžiu išsakė mūsų laisvės kovų ir laimėjimų džiaugsmą, ir kančią, ir ateities giedrių dienų viltį, giliai jaudinančiai klausytoją.

Čia tenka iškelti neprastai gerų balsų ir disciplinuoto choro nuopelnus ir veikalą išstudijavusį dirigentą. Gal teprikištinas būtų faktas, kad orkestras vis dėlto vietomis nustelbdavo ne tik solistus, bet ir chorą, tuo paskandindamas tekstą. Greičiausia tai įvyko dėl stokos repeticijų su orkestru, kuris nepaprastai brangiai kainuoja. Bet choras dainavo vistiek lietuviškai, nors gal ir kiek žemaitiškai. Ir, kaip juokaujama, šį kartą bent vienam vakarui pavyko "sulietuvinti" apie 100 amerikiečių, kurių tarpe buvo lietuviškai dainuojąs vienas juodukas ir vienas kinietis ar japonas.

Baigiant tenka tik pasigėrėti kompozitoriaus, libretisto, solistų ir kitų atlikėjų meniniu darbu ir organizatorių milžiniškom pastangom bei rėmėjų dosnumu.

Publikos buvo artipilnė tūkstantinė salė. Po koncerto surengtoje vakarienėje Tautinės S-gos namuose Irena Veitienė svečiams tarė padėkos žodį, o mūsų bičiuliui Bostono kultūrinių reikalų tvarkytojui Francis Šidlauskui, daug mums įvairiom progom pagelbėjusiam, dirigentui Alfred Pattersonui ir 4 televizijos kanalo vedėjui, Vasario 16 proga suorganizavusiam televijos lietuvišką programą Lamont Thompson buvo įteikta po dail. Paulaus Augiaus stambia kūrinių knygą.

Telieka ilgam šio parengimo geras atmirimas.

Leonas Baltrus

Alfred Nash Patterson

Dana Stankaitytė

Vytenis M. Vasyliūnas

Arnoldas Vokietaitis

"Kovotojų" kantatos pasiklausyti iš Hartfordo buvo atvykęs prof. Vyt. Marijošius ir iš New Yorko muz. Vyt. Strolia.

Galėjo būti didelė nelaimė

Šeštadienio rytą Gedimino Ivaškos žmona vežė į lituanistinę mokyklą savo du vaikus. Kartu važiavo ir Ona Ivaškienė. H ir Broadway gatvių sankryžoj į Ivaškienės automobilį įvažiavo taksis. Mašinos priekis gerokai apgadintas, bet visi važiavusieji sveiki. O galėjo ir didelė nelaimė atsitikti.

South Boston Savings Bank

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway., South Boston, Mass.

"Kur tūkstančiai taupo milionus"

ALFRED W. ARCHIBALD, PREZIDENTAS

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna ir adv. Jonas Grigalus. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai.

Turtas (Assets) virš $152,000,000

Dabar moka **5%**

už visų rūšių taupomus pinigus

A. J. NAMAKSY
Real Estate & Insurance
321 County Club Rd.
Newton Centre, Mass. 02159
Tel. 332-2645

Išnuomoja

SO. BOSTONE išnuomojamas **3 kambarių butas**, naujai išdekoruotas, patogus susisiekimas, netoli pajūrio. Skambinti tel. 268-0528. (47)

Dažau ir Taisau

Namus iš lauko ir viduje. Lipdau popierius ir taisau viską, ką pataisyti reikia. Naudoju tik geriausią medžiagą.

JONAS STARINSKAS
220 Savin Hill Ave.
Dorchester, Mass.
Tel. CO 5-5854

Trans-Atlantic Travel Service

DAUGIAUSIA PATYRUSI LIETUVIŠKA TURIZMO ĮSTAIGA

Norintieji keliauti, praleisti atostogas saulėtose salose, aplankyti gimines Lietuvoje ar **juos atsikviesti į svečius** — geriausiai ir greičiausiai jums patarnaus Trans-Atlantic Travel Service. **Čia visų lėktuvų bilietai (air tickets) išrašomi belaukiant — be jokio papildomo mokesčio.**

Siunčiant pinigus ir siuntinius į Lietuvą ar perkant prekes tiems siuntiniams (skarytes, lietpalčius, megztinius, įvairias medžiagas), sąžiningiausiai patarnauja

Globe Parcel Service, Inc.

Dovanų pažymėjimus ir rusiškų prekių užsakymus be papildomo mokesčio siųskite savo giminėms tik per

Podarogifts Inc. skyrių Bostone

Darbo valandos: Kasdien 9—5
Ketvirtadieniais 9—7
Šeštadieniais 8—12

390 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-8764

Visų skyrių vedėja Aldona Adomonis

The Apothecary

LIETUVIŠKA TIKRA VAISTINĖ

Parduodame tiktai vaistus, išpildome gydytojų receptus ir turime visus gatavus vaistus.

Jei reik vaistų — eikit į lietuvišką vaistinę.

Sav. Emanuel L. Rosengard, B. S., Reg. Pharm.

182 a W. Broadway, tarp E ir F gatvių, SO. BOSTON.

Telefonas AN 8-6020

Nuo 9 val. ryto iki 8 val. v., išskyrus šventadienius ir sekm.

Peter Maksvytis
Carpenter & Builder
49 Church Street
E. Milton, Mass.

Atlieku visus pataisymo, remonto ir projektavimo darbus iš lauko ir viduje, gyvenamų namų ir biznio pastatų, pagal Jūsų reikalavimą. Šaukite visados iki 9 valandų vakaro.

Telefonas: 698-8675

Telefonas: AN 8-2805
Dr. Jos. J. Donovan
Dr. J. Pašakarnio
IPTOMETRISTAI
OPTOMETRISTAS
Valandos:
nuo 9 val ryto iki 5 val. vak
Vakarais iš anksto susitarus
447 BROADWAY
South Boston, Mass

TEL. AN 8-2124
Dr. Amelia E. Rodd
(RUDOKIUTĖ)
OPTOMETRISTĖ
Valandos:
nuo 10 ryto iki 6 vakaro
Trečiadieniais—uždara
445 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.

Ketvirtis & Co.
—JEWELERS—
Laikrodžiai-Deimantai
Papuošalai
Elektros Prietaisai
Rūpestingai taisome laikrodžius žiedus, papuošalus
379 W. BROADWAY
SOUTH BOSTON
Tel AN 8-4649

DRAUDIMO AGENTŪRA
Atlieka įvairių rūšių draudimus
Kreiptis senu adresu:
BRONIS KONTRIM
598 Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. AN 8-1761

Tai veltui

Mums ištyrus jūsų alyva šildymo įrengimą dabar, gali jums sutaupyti pinigų per visą žiemą!

Mūsų veltui atliktas jūsų šildymo alyva sistemos ištyrimas gali pasakyti, kas reikalinga, kad ji žiemą veiktų taupiai ir efektingai. Gal reikia išvalyti, pritaikyti ar mažas dalis pakeisti? O gal norėsite jūsų burnerį pagerinti Texaco's Flame Boosteriu, nauju moksliniu liepsnai kontroliuoti prietaisu, kuris burnerio veiksmingumą gali padidinti iki 42%. Mes rūpestingai atliekame tą darbą. Tuoj mus pašaukite.

FORTUNA FUEL Co.

487 Washington Street
Dorchester, Mass. 02124.
24 valandų patarnavimas
GE 6 1204

Fuel Chief
OIL HEATING EQUIPMENT

Flood Square Hardware Co.

Savininkas N. J. ALEKNA
628 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
TELEFONAS AN 8-4148
Benjamin Moore Dažai
Popieros Sienoms
Stiklas Langams
Visokie reikmenys namams
Reikmenys plumberiams
Visokie geležies daiktai

ATLAS PARCELS CO.
82 Harrison Street,
Worcester, Mass. 01604
Tet. 798-3347

Tiesiai iš Worcesterio siunčiam įvairius siuntinius į Lietuvą ir kitus Rusijos valdomus plotus! Siuntiniai sudaromi iš vietinės gamybos medžiagų, apavo, maisto ir pramonės gaminių. Turime vietoje įvairių vietinės gamybos ir importuotų prekių iš kitų kraštų visai žemomis kainomis. Be to, siunčiame maistą, pinigus ir galite užsakyti jų gamybos prekes. Čia sumokėsite pinigus, o giminės ten vietoje galės pasirinkti užsakytas prekes.

Taipogi tarpininkaujame per tam tikras įstaigas atsikviesti gimines čia pas save į svečius ar nuolatiniam apsigyvenimui. Patarnavimas atliekamas greitai ir sąžiningai. Atsilankę įsitikinsite.

Vedėjas A. Schyrinski

LIETUVOS ŽEMĖLAPIAI

Turime Lietuvos žemėlapių — už 50 centų, už $2.50 (sulankstomas) ir už $3.50 (sieninis).

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
169 Milbury St.
WORCESTER, MASS.
Tel. SW 8-2868

yra vienintelė oficiali įstaiga Worcestery, kuri siunčia siuntinius tiesiog iš Worcesterio į Lietuvą ir kitas Rusijos valdomas sritis. Čia kalbama lietuviškai, patarnaujama greitai ir sąžiningai. Siuntiniai nueina greitai ir tvarkingai.

Čia galima gauti įvairiausių importuotų ir vietinės gamybos medžiagų ir kitų daiktų, tinkamų Lietuvoje, labai žemomis kainomis.

Vedėja B. Sviklienė

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
ĮVAIRIAUSIAS DOVANAS
siunčia betarpiškai
IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ
ir kitus Rusijos okupuotus kraštus
Pristatymas greitas ir garantuotas
Atidaryta darbo dienomis nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.
o šeštadieniais
nuo 8 val. ryto iki 2 val. p.p.
331 W. Broadway
So. Boston, Mass. 02127
Tel. 268-0068
Vedėjas J. Vaičaitis